

Centrum Sztuki
Dziecka w Poznaniu

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE
ZA ROK
2017

Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu

luty 2018

Informacje ogólne

Stan zatrudnienia w Centrum w dniach od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku wynosi 20 osób, w tym 3 osoby zatrudnione w niepełnym wymiarze.

Na strukturę Centrum składają się następujące działy:

1. Dział Sztuki i Edukacji Kulturowej - 5 osób
2. Dział Filmu, Mediów Audiowizualnych i Edukacji Medialnej - 6 osób
3. Dział Finansów i Administracji - 6 osób w tym dyrektor i zastępca dyrektora
4. Dział Relacji Publicznych - 2 osoby
5. Sekcja - Scena Wspólna - 1 osoba

Od maja do sierpnia staż unijny w ramach projektu Wielkopolska Akademia Kształcenia odbywała w Centrum studentka Akademii Teatralnej w Warszawie.

Bazę lokalową instytucji stanowią pomieszczenia biurowe na terenie CK Zamek o łącznej powierzchni 492 m² oraz 50 m² powierzchni magazynowej na Cytadeli, dzierżawionej od Zarządu Zieleni Miejskiej.

Centrum Sztuki Dziecka dzierżawi pomieszczenia Sceny Wspólnej od Zespołu Szkół nr 4 na ul. Bradsteattera 1, o łącznej powierzchni 994,81 m².

Zadania Centrum Sztuki Dziecka określa statut instytucji. Są one realizowane w różnych formach działalności artystycznej i edukacyjnej, w tym festiwalu, imprez artystycznych, koncertów, ekspozycji, warsztatów twórczych, spotkań z artystami, własnych produkcji artystycznych, konkursów artystycznych, projektów specjalnych i innych.

W okresie sprawozdawczym Centrum realizowało wiele zadań statutowych, w tym wieloskładnikowy projekt Biennale Sztuki dla Dziecka oraz Międzynarodowy Festiwal Filmów Młodego Widza Ale Kino! a także inne projekty w dziedzinie sztuki i edukacji kulturalnej.

Łącznie w działaniach Centrum 2017 roku uczestniczyło przeszło **55 000 osób**: dzieci, młodzieży i dorosłych.

W dalszej części sprawozdania zawarte są informacje dotyczące realizacji zadań statutowych w 2017 roku.

Realizacja zadań statutowych

BIENNALE SZTUKI DLA DZIECKA – INSPIRACJA, TWÓRCZOŚĆ, EDUKACJA

Festiwal 21. Biennale Sztuki dla Dziecka – Do śmiechu

29 maja – 4 czerwca

Biennale było wydarzeniem interdyscyplinarnym, łączącym różne dziedziny i metody twórcze, inspirującym rynek sztuki, integrującym środowiska artystów, promotorów i animatorów. Jego idea zaprowadziła do eksploatacji wątków wynikających z hasła *Do śmiechu*. Wybór tematu wypłynął z przekonania o niezwykłej roli humoru w kulturze dziecięcej. Pełni on funkcje kreatywne i terapeutyczne, wyraża filozoficzny dystans wobec różnych doświadczeń, pozwala realizować autoteliczną funkcję twórczości, dzięki której odczuwamy radość i satysfakcję w obcowaniu ze sztuką, bez nich młode pokolenie nie byłoby zdolne do rozumienia własnej tradycji i kultury. Celem projektu było wykreowanie i prezentacja atrakcyjnych propozycji artystycznych, tak nowatorskich jak i nawiązujących do tradycji, stymulujących rozwój osobowości i kreatywności młodych odbiorców, zachęcających do stałego korzystania z szerokiego obszaru dóbr kultury. Główne cele:

- rozbudzanie zainteresowań kulturalnych i kreatywności najmłodszych, poprzez twórcze uczestnictwo w wydarzeniach artystycznych odwołujących się do dziecięcego humoru, wykorzystujących komizm jako metodę artystycznej ekspresji;
- tworzenie i upowszechnianie modelu kultury dziecięcej, powiązanej z przeżyciem radości i śmiechem, jako czynnikami konstytuującymi rozwój uczestnika w kierunku otwartości i zrównoważenia; zarówno w odwołaniu do tradycji jak i w poszukiwaniu nowych środków wyrazu;
- rozpoznanie potrzeby oraz miejsca humoru i komizmu we współczesnej kulturze dziecięcej;
- wypracowanie sposobów i środków do ich wykorzystania w twórczości, w której śmiech pełnił funkcję katalizatora bogatych przeżyć, różnorodnych emocji i mądrej refleksji; sprzyjał rozmowie z najmłodszym odbiorcą i niósł ważne dla jego rozwoju przesłania;
- inspirowanie i poszerzanie kwalifikacji uczestników rynku sztuki dla dziecka,

Rezultaty:

- stworzenie i prezentacja spójnego programu, wprowadzającego na rynek sztuki nieszablonową ofertę wydarzeń, zawierającą pierwiastki humoru, komizmu i zabawy, służącą rozwojowi duchowemu i społecznemu młodego odbiorcy;

- promocja koncepcji artystycznych, zawierających radosny stosunek do otaczającego świata;
- stymulowanie rodzimego rynku sztuki, wzbogacenie go zarówno o innowacyjne koncepcje jak i bogate artystycznie, odwołujące się do różnych środków ekspresji dzieła, z których część powstała na zamówienie Biennale, a po jego zakończeniu będzie nadal prezentowana i eksploatowana w całej Polsce;
- umożliwienie odbiorcom udziału w różnorodnych, uwzględniających ich możliwości poznawcze i emocjonalne, a zarazem poszerzających kompetencje odbiorcze wydarzeniach artystycznych tworzących repertuar festiwalu;
- integracja środowisk: artystycznego, upowszechnieniowego i edukacyjnego; inspirowanie ich do szerszego i głębiej pojmowanego eksploatowania elementów komicznych i zabawowych w twórczości dla dzieci;
- wykreowanie nowych wydarzeń artystycznych spełniających warunki programu;
- zbudowanie platformy dyskusyjnej dla twórców i animatorów kultury.

Program Festiwalu Biennale składał się z wydarzeń artystycznych różnego rodzaju, takich, które prof. Grzegorz Leszczyński zalicza do: „ogrodu sztuk”. "To w nim dzieci zarażają dorosłych twórców radosnym uśmiechem i każą hołdować przekonaniu, że ten dziecięcy uśmiech jest biletem do stacji „humanitas”, drogą do pełni człowieczeństwa". Na repertuar Festiwalu złożyły się przedstawienia teatralne, koncerty, wydarzenia typu performance, projekcje filmowe i wystawy. Wszystkie one zawierały pierwiastek komiczny i radosny, odwołując się do humoru i zabawy. Niektóre z prezentowanych wydarzeń powstały jako specjalne projekty na Biennale. Cztery z nich pochodziły z konkursu Centrum Sztuki Dziecka na wydarzenie artystyczne z komponentem edukacyjnym, przeznaczone dla dzieci, stanowiącego element zadania 21. *Biennale Sztuki dla Dziecka. Inspiracja, twórczość, edukacja*, realizowanego w 2016 roku ze środków MKiDN.

W czasie 21 Biennale widzowie podążali następującymi drogami: Droga muzykowania, Droga radości i zabawy, Droga tradycji, Droga wspólnego tworzenia.

Droga muzykowania

10 śmieszniejszych wierszyków. Niepiosenki. Leszczyński, Zakrocki, Palmer, Mazliah **koncert premierowy**

Profesor Grzegorz Leszczyński, literaturoznawca z Uniwersytetu Warszawskiego, znawca literatury dziecięcej, obdarzony ogromnym poczuciem humoru, dokonał autorskiego wyboru 10 najśmieszniejszych wierszy w historii literatury polskiej. Aktor i wokalista Sean Palmer wraz z

kompozytorem i multiinstrumentalistą Patrykiem Zakrockim i choreografem Iradem Mazliahem na ich podstawie stworzyli barwne "niepiosenki". Formy oscylujące między performatywnym słuchowiskiem a utworem muzycznym. To wydarzenie było pełne nieoczekiwanych zwrotów akcji i zaskakujących dźwięków. Każdy wiersz – to odrębna historia zaaranżowana muzycznie, wokalnie i ruchowo. W programie koncertu znalazły się wiersze: *Nie z tego świata Marcina Brykczyńskiego*, *Kurcze blade Wandy Chotomskiej*, *Turkot Jerzego Ficowskiego*, *Miasto Anny Kamińskiej*, *Nowy Jachowicz czyli dobre rady dla dzieci Ludwika Jerzego Kerna*, *Gdyby ciocia miała wąsy* Joanny Kulmowej, *Cień* Joanny Papuzińskiej, *Ryży doża* Małgorzaty Strzałkowskiej, *Wędrowały dwa wielbłądy* Emilii Waśniowskiej, *Felek* Wiktora Woroszyńskiego.

Ajde!

koncert

Wydarzenie inspirowane jest muzyką bałkańską oraz legendą Nasreddina Hodży, legendarnego filozofa z Anatolii, bohatera niezliczonych baśni i humorystycznych opowiadań. Postrzeganie świata przez tego swoistego antybohatera jest bliskie dzieciom, gdyż ma miejsce z pozycji „prostaczka”, który jednak na swój sposób wszystko wie lepiej i który lubi się śmiać. Pełna energii oraz radości muzyka zespołu Tsigunz Fanfara Avantura i miniaturowe anegdoty o ceniącym dowcip Hodży to podróż przez rytmy Bułgarii, Serbii, Macedonii, Grecji, Turcji i krajów arabskich. Zespół w oparciu o zapomnianą nieco w ostatnich latach formułę orkiestry dętej realizuje własną, oryginalną wizję muzyki, w której tradycyjne ludowe melodie modyfikowane są rozwiązaniami zarezerwowanymi zwykle dla muzyki klubowej, elektronicznej czy nowoczesnego jazzu. Ich radosne, pełne entuzjazmu, wszechogarniające muzykowanie porywa każdą publiczność, od dużych do małych. Koncert wzbogacony został wizualizacjami, przybliżającymi niezwykle pejzaże dźwiękowe regionów, z których wywodzi się zaprezentowana muzyka.

Gdzie jesteście Johnie Cage?

koncert premierowy

Twórczość Johna Cage'a, jednego z najsłynniejszych kompozytorów muzyki współczesnej, do dziś zaskakuje słuchaczy, którzy wciąż przyzwyczajeni są do tradycyjnego odbioru dzieła muzycznego. Ten niestrudzony eksperymentator zaprasza słuchaczy do swego rodzaju intelektualnej rozrywki, w ramach której z pozoru abstrakcyjne i zawile założenia teoretyczne w kolejnych kompozycjach przekładają się na bardzo konkretne i ujmująco proste efekty.

Uczestnicy biennialowego koncertu *Gdzie jesteście Johnie Cage?* mogli osobiście przekonać się

o tym, czy można usłyszeć ciszę i doświadczyć tego, jak brzmi kompozycja, której strukturą rządzi przypadek. Zgodnie z założeniami teoretycznymi kompozytora publiczność została zaangażowana w działania, w których świat muzyki współczesnej łączy się z happeningiem i innymi formami performansu. Podczas koncertu wykonane zostały najważniejsze oraz najbardziej reprezentatywne dla Cage'a kompozycje, z których wiele miało formę zdarzenia muzycznego. Program dopełniały inspirowane twórczością amerykańskiego kompozytora utwory i akcje, przygotowane przez wykonawców – kompozytorów i muzyków: Joannę Freszel, Jarosława Siwińskiego i Pawła Romańczuka.

Słowa i nutki dla dużych i malutkich, koncert premierowy

koncert premierowy

Dorośli przepadają za kabaretem, ta forma kultury cieszy się ogromną popularnością. Dzieci jednak w tej zabawie udziału nie biorą, a to dlatego, że nikt im kabaretu nie proponuje. Znakomity wyjątek stanowi tu zespół Hrabi, który z dziecięcą widownią spotkał się w swojej karierze już po raz drugi.

Kabaret Hrabi oprócz życia artystycznego prowadzi też życie rodzinne. Zespół tworzy jedna matka i trzech ojców, mają więc siedmioro „hrabiowych” dzieci. Dorobili się oni niemałego doświadczenia, które poparte talentem kabaretowym pozwoliło generować wybuchy śmiechu własnych pociech choćby podczas wieczornego czytania dzieciom w łóżku. Pomysł zrealizowania kabaretowego spektaklu dla dzieci był więc naturalną konsekwencją tego stanu rzeczy. Biorąc pod uwagę, że Kabaret Hrabi lubi śpiewać, nie mógł się powstrzymać i postanowił powołać do życia program złożony z kilkunastu piosenek. Wszystko po to, aby usłyszeć jeden z najpiękniejszych dźwięków świata – śmiech dziecka.

Koncert zbudowany był w stylu typowym dla Kabaretu Hrabi, który chętnie posługuje się nieco rozbudowanym, teatralnym językiem, tworząc ze swoich programów specyficzne, spójne treściowo i formalnie spektakle. Jądem programu były utwory napisane specjalnie przez twórców kabaretu na Biennale. Tematem wiodącym widowiska była piosenka – zainspirowana przeróżnymi życiowymi sytuacjami – która może bawić, uczyć i wspaniale rozśmieszać.

Droga radości i zabawy

Kazio Sponge Show

spektakl

Co się stanie, gdy na scenie pojawi się 6-letni chłopiec-lalka, wykonany z gąbki, którego hobby jest gadanie? Kazio Sponge w swoim „show” na Biennale chętnie poruszał tematy frapujące człowieka XXI wieku. Nie przebierając w słowach i spostrzeżeniach „rozbrajał” poważne sprawy dorosłych. Był cały czas inteligentny, błyskotliwy, spostrzegawczy. Miał refleks błyskawicy i tysiące skojarzeń. A nade wszystko był dowcipny, uśmiechnięty i otwarty na innych. Pojawiał się również niespodziewanie w miejscach, w których dzieci oczekiwały na kolejne biennialowe wydarzenia. Kazio przedstawiał się, zadawał pytania i dyskutował. Wzbudzał żywe zainteresowanie i fascynację, wywoływał radość wchodzących z nim w interakcję dzieci, nauczycieli i rodziców. Pojawił się także w Szpitalu Dziecięcym im. B. Krzywoszyńskiego w Poznaniu. Było to szczególne spotkanie – dla wielu małych pacjentów była to okazja do partnerskich dialogów z niecodzienną w szpitalnej przestrzeni postacią. KAZIO SPONGE TO WIĘCEJ NIŻ LALKA.

Stand-up. Wersja niewinna
spektakl premierowy

Od kilku lat stand-up podbija cały nasz kraj, od granicy do granicy – sam natomiast żadnych barier raczej nie uznaje. Wieczory stand-upowe trudno nazwać spektakularnymi: wykonawcy nie noszą specjalnego kostiumu, nie mają scenografii, nie wspierają się muzyką. Jednak charyzma twórców i buńczuczny charakter ich wystąpień powoduje, że z każdym miesiącem rosną szeregi fanów gatunku. A co się stanie, gdy na widowni usiądą najmłodszy? Prawdopodobnie zniknie ostry humor i „dorosłe tematy”, lecz co pojawi się w zamian? Takie pytania zadawali sobie zarówno organizatorzy, jak i publiczność Biennale. Szóstka czołowych artystów stand-upu w naszym kraju od pierwszej minuty prapremierowego pokazu rozwiała wszelkie negatywne wątpliwości. Większość z nich przyjęła naturalną dla siebie perspektywę rodzica i z powodzeniem odkrywała złożoność dziecięcej osobowości, a źródłem humoru uczynili swoje zdziwienie. Zaproponowali dowcip łagodny, inteligentny, pełen życzliwości i przyjaźni wobec obśmiewanych, nie stroniąc od autohumoru i autoironii. Sprawnie i z polotem wydobywali komizm tkwiący w schematach zachowań i w języku stosowanym przez dorosłych wobec dzieci oraz w podstawowym pytaniu: „kto ma gorzej, dzieci czy dorośli, i dlaczego?” Okazało się, że proste pytania i skojarzenia inspirują do zaskakujących i odkrywczych odpowiedzi, a w rezultacie wywołują salwy śmiechu zarówno dziecięcej jak i dorosłej publiczności. Beztronski śmiech z samych siebie zintegrował różne pokolenia stand-upowej widowni. Atrakcyjną dawkę komizmu językowego zapewnił artysta pochodzący z USA, ojciec trójki dzieci wychowujących się już w Polsce, który obnażał własne słabości lingwistyczne, niebezpieczeństwa w komunikacji płynące z podobieństw brzmieniowych wielu polskich słów. W swej rozśmieszającej publiczność bezradności był szczery i autentycznie

zabawny. Ostatni wykonawca programu, aktor-improwizator, podniósł temperaturę odbioru do najwyższego poziomu termometrycznej skali wymyślając na gorąco nietuzinkowe zadania do interaktywnej zabawy. Szymon Jachimek, jako znawca i ojciec dwojga dzieci, poprowadził stand-up z wielkim wyczuciem i wdziękiem nie przekraczając ani razu granicy dobrego smaku. To bezprecedensowe dla obu stron scenicznej rampy wydarzenie adresowane było przede wszystkim dla widzów w wieku od 6 do 10 lat, ale uradowało także obecne w teatrze pokolenie starszego rodzeństwa, rodziców i dziadków.

Traktat o wykradaniu owoców

spektakl premierowy (projekt nagrodzony w Konkursie *Do śmiechu*)

Traktat o wykradaniu owoców to muzyczno-aktorski performans, którego ideą jest zaproszenie widzów do wspólnej wyprawy do sadu po jabłko. Twórcy spektaklu odwołują się do doświadczeń osób dorosłych. Stwarzają okazję, by nie tylko mogli oni powspominać własne dzieciństwo, ale wręcz, by znów „usłyszeli kroki na żwirze i poczuli wiatr na skórze”. Po raz pierwszy będą wspinać się na drzewo w towarzystwie dzieci... Czym tym razem będzie ta wyprawa? Dzięki działaniom trzech aktorek i grającego na żywo muzyka wszyscy w wyobraźni pokonają „odległość dzielącą pierwszy dreszcz pragnienia od gestu spełniającego”, cytując Mariana Pankowskiego. Ta teatralna wyprawa na jabłko zbliża do siebie wszystkich jej uczestników.

Weseli bohaterowie

seanse filmowe

Taka ekipa nigdy jeszcze nie znalazła się w jednym miejscu o jednej porze. Sztandarowe postacie klasycznej literatury dla dzieci pojawiały się na kinowym ekranie jedna po drugiej, żeby bawić, ale też wzruszać widzów i utwierdzać ich w przekonaniu, że bez poczucia humoru bardzo trudno przeżyć własne dzieciństwo, a także dzieciństwo swoich dzieci. Przed każdym seansem wyświetlane były 2-minutowe animacje „Log Jam” (reż. Alekseev Alexy / Węgry 2008) z serii krótkich filmów o nietypowym trio muzycznym, w skład którego wchodzi: misio, zajaczek i wilczek.

- ***Dzieci z Bullerbyn***, reż. Lasse Hallström / Szwecja, Włochy 1986. Lisa, Britta, Anna, Olle, Lasse i Bosse przeżywają na co dzień niesamowite przygody i nigdy się nie nudzą. Każde z nich ma głowę pełną niezwykłych pomysłów na to, jak spędzić wakacje w Bullerbyn – najmniejszej i najsłynniejszej wiosce na świecie.
- ***Ach, ten Emil!***, reż. Lasse Nina Persson, Per Åhlin, Alicja Jaworski-Björk / Szwecja 2013.

- Filmowa adaptacja znakomitej powieści dla dzieci „Emil ze Smalandii” Astrid Lindgren. Bohater filmu to kochany urwis, który uwielbia robić innym psikusy. Jego dziecięca ciekawość świata zwykle prowadzi do kłopotów, przez co chłopiec wciąż jest za coś karany.
- **Muminki na Riwierze**, reż. Hanna Hemilä, Xavier Picard / Finlandia 2014. Cały klan Muminków wybrał się na wyjątkowe wczasy na Francuskiej Riwierze. Panna Migotka jest zachwycona plażą, pogodą i pewnym francuskim dżentelmenem, a Muminka zjada zazdrość.
 - **Mały Gang Olsena**, reż. Peter Flinth / Dania 2001. Egon zostaje adoptowany przez bogate małżeństwo. Wkrótce okazuje się, że to para oszustów, którzy chcą wykorzystać chłopca do swoich *niecnych planów*.
 - **Mikołajek**, reż. Laurent Tirard / Francja 2009. Film zrealizowany na podstawie serii książek „Le Petit Nicolas” napisanych przez René Goscinny’ego. Mikołajek oraz jego koledzy przechodzą przez wszystkie możliwe tarapaty dzieciństwa (te domowe i te szkolne) z wdziękiem i brawurą.

W kole

spektakl na podstawie tekstu Krystyny Miłobędzkiej, Teatr Baj

Koło, magiczny obszar zakreślany dziecięcą ręką, staje się dla bohaterów spektaklu miejscem inicjacji w skomplikowany system reguł porządkujących wspólne życie. Koło jest jednak przede wszystkim miejscem niczym nieskrępowanej kreacji i dziecięcej wyobraźni. Spektakl stawia pytanie: czy lepiej pozostać w kole oddzielnie i budować swój świat w pojedynkę, czy otworzyć je na obecność innych, która zaciera jasne i wyraźne podziały między „ty” i „ja”.

W kole to jeden z najważniejszych tekstów wybitnej poetki Krystyny Miłobędzkiej. Po kilkudziesięciu latach przerwy awangardowa sztuka Miłobędzkiej powróciła do teatru. W adaptacji Teatru Baj nie zaistniała jednak na tradycyjnie rozumianej scenie teatralnej, lecz w przestrzeni praskich podwórek, w miejscach stanowiących podskórny nerw świata kreowanego przez poetkę. Spektakle *W kole*, grane w kameralnej atmosferze dla mieszkańców praskich podwórek, z założenia zamknięte dla szerokiej publiczności, są swoistą podróżą. Celem tej podróży jest zbudowanie relacji między Teatrem Baj i jego dziecięcymi widzami, co istotne: nie tylko relacji artystycznej, lecz przede wszystkim relacji sąsiedzkiej. Podczas Biennale w Poznaniu spektakl grany był dla kameralnej widowni, co również umożliwiało bliski kontakt aktorów i widzów.

Zabawy podwórkowe. Raz, dwa, trzy... teraz Ty!

projekt nagrodzony w Konkursie „Do śmiechu!”, spotkanie twórcze

Zabawy podwórkowe to zaproszenie do wspólnego bawienia się tak, jak kiedyś bawiły się dzieci na podwórkach. Autorki tego projektu przygotowały szereg gier i zabaw ruchowych, które umożliwiły uczestnikom spotkania radosne spędzenie czasu razem w grupie rówieśniczej. Nauczyły dzieci zapomnianych wyliczanek – tak ważnych kiedyś przed rozpoczęciem wspólnej gry i krótkich piosenek. Zademonstrowały również jak można świetnie się bawić mając do dyspozycji jedynie kawałek chodnika i kolorową kredę. Atmosferę radosnej, wspólnej zabawy na świeżym powietrzu, wzmacniała energetyczna muzyka grana na żywo przez Pana Picika.

Droga tradycji

Bajkowanie **spektakl**

Bajkowanie to pokaz zabawnych bajek kliszowych, wyświetlanych z przezroczy za pomocą staroświeckiego projektora. Patryk Zakrocki wraz z dziewięcioletnią Zuzanną, imitując głosy postaci i tworząc na żywo ścieżkę dźwiękową, przepięknie zilustrowali stare historie z lat 70. i 80. zapisane na kliszy filmowej. Z ogromnym wyczuciem wcielali się w rolę narratora, czasem improwizowali rozbudowując znacznie tekst, który pojawiał się na ekranie, dzięki czemu statyczne obrazy ożywały. Bajki sprzed lat zadziwiały swoją elegancją, dostojnym tempem opowiadania historii i subtelnością. Dorośli przenieśli się do swojego dzieciństwa, a dzieci odkryły zupełnie nowe historie i nieznanym im sposobem ich opowiadania. Może będzie to inspiracja, by podobne kameralne seanse organizować również w domu.

Gino i i Suzi czyli kochaj sąsiada swego jak siebie samego

spektakl, Studio Dono: Agnieszka Cianciara-Fröhlich, Jonathan Fröhlich

Spektakl jest opowieścią o sąsiedzkim życiu, które często może być bardzo skomplikowane i pełne nieporozumień. I choć bohaterami jest dwójka klaunów, to jednak bliżej tym postaciom do komedii burleskowej czy niemego kina, niż do cyrku. Czerwone nosy podkreślają tylko ich groteskowość. A ponieważ przedstawienie rozgrywa się bez słów, otwiera przed widzami wachlarz gagów i komizmu sytuacyjnego. Opowiadana działaniem i akcją, toczy się przed publicznością historia burzliwej sąsiedzkiej relacji aż do ...szczęśliwego zakończenia.

Historia Pulcinelli

spektakl, reżyseria i wykonanie: Bruno Leone, muzyka na żywo: Gianluca Fusco

Guarattelle to jeden z rodzajów tradycyjnego teatru lalkowego, wywodzącego się z południa Włoch, a dokładnie z Neapolu. Mistrzem tej sztuki jest Bruno Leone, który zaprezentował na Biennale *Historię Pulcinell*, przy akompaniamencie muzycznym Gianlucii Fusco. W krótkich scenkach występowały charakterystyczne lalki rękawiczkowe: Pulcinella, jego narzeczona Teresina, Pies, Właściciel Psa, Śmierć, Ojciec Śmierci i inne postaci, które utożsamiają kolejno zwalczane lęki. Głównym bohaterem i „duszą” przedstawianych historii jest Pulcinella, wolna istota, która swoim magicznym głosem odnawia na scenie odwieczny konflikt między dobrem i złem, między miłością i nienawiścią, między czarnym i białym kolorem maski, którą nosi. Pod warstwą zewnętrzną spektaklu jest więc ukryta struktura filozoficzna przedstawienia.

Artysta wystąpił na patio Sceny Wspólnej, na schodach Ratusza oraz spotkał się z najmłodszymi pacjentami Szpitala Klinicznego im. Karola Jonschera Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego. Po spektaklach młodzi widzowie zadawali Bruno Leone mnóstwo pytań dotyczących opowiadanej historii i tajników sztuki lalkarskiej.

Miłość do trzech pomarańczy

spektakl, Śląski Teatr Lalki i Aktora Ateneum z Katowic

Spektakl powstał na motywach baśni XVIII-wiecznego weneckiego dramaturga, Carla Gozziego. Autor zostawił po sobie zapis gotowego już przedstawienia, a raczej próbę opisu tego, co działo się na scenie w teatrze improwizacji. Na jego podstawie Zbigniew Głowacki napisał własną wersję. Magiczne królestwo Karo, smutny hipochondryk, księżę Tartaglia, którego nikt i nic nie potrafi rozśmieszyć, zła czarownica i dobry mag, podstępni dworzanie i zabawni słudzy, a do tego wszystkiego miłość, zazdrość i walka o władzę. Dowcipna fabuła, zgrabna intryga, wartka, zaskakująca nagłymi zwrotami akcja i wiele komicznych, wręcz groteskowych sytuacji i gagów nadają całości rytm i tempo. Ta fantastyczna historia adresowana do dzieci od 7 lat w równym stopniu cieszy oczy i uszy dorosłych widzów. Wszak konwencja, do jakiej odwołują się twórcy przedstawienia – *commedia dell'arte* – jest jedną z atrakcyjniejszych form teatralnych.

Nos

spektakl na podstawie tekstu Mikołaja Gogola, Teatr MishMash

Znane i pełne humoru opowiadanie Mikołaja Gogola grupa artystów MishMash przedstawia na niewielkiej pustej scenie wykorzystując jedynie możliwości swoich ciał oraz nieograniczoną

wyobrażnię. Muzyka, figury akrobatyczne oraz błyskawiczne przeistaczanie się z postaci w postać, imitowanie mebli, koni, psów czy luster to główne i efektowne środki artystycznego wyrazu. Dwie aktorki i dwóch aktorów przekonują widzów, że zwariowaną historię generała Kowaliewa i jego nosa w scenerii ulic Petersburga można wykreować bez wielkich dekoracji, rekwizytów i innych teatralnych podpórek. Bez nich siła rażenia obecnego na scenie humoru i komizmu zyskuje jeszcze większą moc.

Romeo i Julia

spektakl, Teatr MishMash

W życiu człowieka niejednokrotnie zdarzają się sytuacje, które jednocześnie niosą znamiona tragizmu i komizmu. Dotyczą one szczególnie nastolatków, które we wszystkim szukają skrajności i cech ekstremalnych. Cóż więc może być bardziej szlachetnego i głupiego zarazem niż miłość nastolatków? W ich miłości (a może w każdej?) powaga zderza się ze śmiesznością, a granica między tragedią i komedią jest wyjątkowo cienka. Szekspir uwielbiał takie sytuacje.

Teatr MishMash w niezwykle oryginalnym stylu interpretuje klasyczny utwór Williama Szekspira „Romeo i Julia”. Aktorzy balansują od wypowiedzi tragicznego chóru do klaunady, od cielesności mima po brawurową akrobację. Ich niesamowita ekspresja, plastyka ciała, wielokulturowa barwa języków przeplatających się w spektaklu – magnetyzują widzów. I znakomicie bawią. Jednak puenta przedstawienia, zgodnie z duchem szekspirowskim, pozostaje – ku zaskoczeniu rozbawionych widzów – tragiczna.

Droga wspólnego tworzenia

Dobry żart. Rysunki dla najmłodszych i tych trochę starszych

premiera, wystawa, Muzeum Karykatury im. Eryka Lipińskiego w Warszawie

Na wystawie prezentowane są prace satyryczne skierowane do dzieci i o dzieciach, mówiące o nich i ukazujące ich świat w zabawny sposób. Można je podzielić na kilka działów: *Świat baśniowy*, *Świat zwierząt*, *Psoty i figle, czyli niegrzeczne dzieci*, *Szkoła*, *Zabawa w skojarzenia* i *Rodzina*. Rysunki z poszczególnych działów, chociaż zgrupowane, nie tworzą jednolitego przekazu. Łączy je raczej motyw przewodni – na przykład *Świat baśniowy* to zarówno rysunki ilustrujące znane dzieciom bajki czy baśnie, jak i plakaty do filmów czy przedstawień opartych na literaturze dziecięcej. Na wystawie zgromadzone zostały rysunki najlepszych artystów, których prace pochodzą ze zbiorów Muzeum Karykatury w Warszawie. Wśród nich znajdują się karykaturzyści,

polscy i zagraniczni rysownicy XX wieku, a także artyści tworzący współcześnie.

Dobry żart

spotkania twórcze

Wystawie *Dobry żart. Rysunki dla najmłodszych i tych trochę starszych* towarzyszyły następujące spotkania twórcze z artystami:

- *Karykatura sposobem na życie*- spotkanie twórcze z Dariuszem Łabędzkiem
- *Nie wszystko na serio*- spotkanie twórcze z Dariuszem Pietrzakiem
- *Popsujmy biel papieru!*-spotkanie twórcze z Edwardem Lutczynem

Fokus na uśmiech

spotkanie twórcze

Zadaniem uczestników projektu *Focus na uśmiech* była realizacja, pod opieką artystyczną profesjonalnego reżysera i operatora kamery, kreatywnego dokumentu filmowego. Dokument ten ma być próbą pokazania tego, co w sztuce budzi uśmiech najmłodszych odbiorców, co bawi i cieszy dziecięcą widownię. Inspirację oraz ilustrację tematu stanowiły wydarzenia 21. Biennale Sztuki dla Dziecka. Film nie ma być jednak jedynie filmową dokumentacją czy rejestracją, ale w pełni autonomicznym dziełem.

Dziesięcioro młodych filmowców, przygotowanych wcześniej przez opiekunów artystycznych, wyruszyło w czasie trwania Biennale tam, gdzie odbywały się biennialowe wydarzenia, by okiem kamery zarejestrować relacje i emocje powstające podczas spotkania najmłodszych z różnymi dziedzinami sztuki. Nagrali około 25 godzin materiału. Podczas wakacyjnej przerwy, w specjalnie stworzonej na Facebooku grupie, autorzy dzielili się pomysłami, by we wrześniu przystąpić do montażu i udźwiękowania emisyjnej wersji dokumentu. Kinowa premiera odbędzie się podczas 35. Międzynarodowego Festiwalu Filmów Młodego Widza Ale Kino! na specjalnym pokazie filmów realizowanych przez młodych twórców w ramach projektu *Wielka Przygoda z Filmem*.

Książka bez obrazków

interaktywne czytanie książki Benjamina Josepha Manaly'a Novaka

Poznańscy aktorzy przeczytali dzieciom *Książkę bez obrazków* w następujących miejscach: Centrum Inicjatyw Rodzinnych, Centrum Kultury ZAMEK, Młodzieżowy Dom Kultury nr 1,

Niepubliczne Przedszkole „Gumisie”, Ośrodek Rehabilitacyjny dla Dzieci w Poznaniu – Kiekrzu, Prywatne Przedszkole „Bajkowa Polanka”, Przedszkole nr 29 im. Plastusia, Przedszkole nr 91 „Bajka”, Przedszkole nr 140 „Majsterklepka”, Przedszkole „Ciekawska Profesor Sówka”, Przedszkole „Trele morele”, Przedszkole „Wesoły Domek”, Specjalistyczny Zespół Opieki Zdrowotnej nad Matką i Dzieckiem – Szpital Dziecięcy im. B. Kryświczka, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych im. Synów Pułku w Owińskach, Stowarzyszenie na Rzecz Społeczności Lokalnej „Razem na Główniej”, Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Rodzinom „Amici”, Szkoła Podstawowa nr 3 im. Bolesława Krzywoustego, Świetlica socjoterapeutyczna „Płomyczek”, Warsztaty Agaty, Zespół Szkół nr 110. Szpital Kliniczny im. Karola Jonschera Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.

I cóż może w niej być zabawnego? Przecież jeśli w książce nie ma obrazków, to oglądać w niej można tylko słowa na stronach. Słowa, które mogą nas zmusić do wydawania dziwacznych dźwięków... No więc właściwie co to za książka? Rozbrajająco prosta, a zarazem genialnie skonstruowana. Wywołuje wybuchy śmiechu za każdym razem, gdy do niej zaglądamy. Ale też pozwala przekonać dzieci, że słowo pisane może być niewyczerpanym źródłem zabawy i psot.

Podczas pierwszego dnia Biennale, w 21 przestrzeniach miejskich w Poznaniu, kilkaset dzieci z różnych miejsc i w różnym wieku spotkało się z aktorami, którzy zaprosili ich do wspólnego czytania *Książki bez obrazków*. Niezwykła moc głośnego czytania tej zabawnej książki wyzwalała lawiny śmiechu i pozwalała przekonać się ile radości może kryć się wśród słów.

Którędy do dźwięku?

premiera, spotkanie twórcze, kompozycje, muzyka: Jarek Kordaczuk, choreografia, taniec, animowanie: Izabela Kościeszka

Muzykę można tworzyć przez ruch i gest. W zasadzie robią to wszyscy muzycy. Ale podczas spotkania twórczego *Którędy do dźwięku?* uczestnicy ani nie śpiewali, ani nie grali na żadnych instrumentach, a jednak poprzez swoje działania generowali muzykę. A dokładniej poruszali się pomiędzy obiektami rozstawionymi na podłodze. W każdym z nich ukryte były różne dźwięki, które zaczynały wybrzmiewać dzięki czujnikom ruchu i aktywności uczestników. Do stworzenia utworu muzycznego potrzebne są jednak nie tylko same dźwięki, ale również partytura. Tradycyjna partytura to książka z nutami na każdej stronie. Podczas tych zajęć partyturę stanowiły mapy, które wyznaczały trasy pomiędzy obiektami na podłodze i wskazywały którędy i jak dotrzeć do właściwego dźwięku. I w ten oto sposób – bez instrumentów i bez tradycyjnej partytury – uczestnicy spotkania tworzyli utwory muzyczne stając się najprawdziwszą orkiestrą.

Łowcy Uśmiechów

spotkania twórcze, autor projektu: Krzysztof Wosik

Inspiracją do działania Łowców Uśmiechów było dziewięć śmiesznych wierszy napisanych przez Dorotę Kassjanowicz. Poszukiwania Łowców Uśmiechów odbywały się w ramach cyklu spotkań twórczych zorganizowanych wokół Zaczarowanej Maszyny Radości. Dzieci tworzyły prace plastyczne i literackie, które stały się Trofeami Radości. Zwieńczeniem wszystkich działań była Uczta Łowców Uśmiechów.

30 razy uśmiech, czyli odkryj w sobie artystę - Dorota Kassjanowicz. Spotkanie zainspirowane książką Doroty Kassjanowicz *30 znikających trampolin*, która opisuje jedno zdarzenie na 30 różnych sposobów. To zachęta do patrzenia na świat z różnych punktów widzenia, z różnych perspektyw. Uczestnicy czytali fragmenty książki i odkrywali magiczną moc słów. Rozmawiali też o tym, co to znaczy „być artystą” i czy każdy może nim zostać. Odkrywali w sobie artystę-illustratora i tworzyli rysunki do książki.

Jadłodajnia radości i otwartości - Agata Bielska. Potrzeba jedzenia łączy wszystkie żywe istoty. Dotyka tego, co uniwersalne. Jest sposobem budowania oraz integrowania jednostek i społeczności. Wspólne gotowanie sprzyja otwartości, nawiązywaniu nowych przyjaźni, dzieleniu się radością i szczęściem z innymi. Artystka wspólnie z uczestnikami starała się przenosić ciepło gotowania na ciepło relacji międzyludzkich.

Przestrzeń radości – kolaże w trójwymiarze - Katarzyna Lis-Lachowicz. Czy za pomocą podstawowego zestawu szkolnych narzędzi i materiałów plastycznych uda się wykreować trójwymiarową przestrzeń radości? O tak, jeśli tylko pozwolimy zadziałać wyobraźni! Na spotkaniu uczestnicy mogli przekonać się, że można opowiadać o swoich nastrojach, tworząc zabawne, kolorowe istoty. Do ich przygotowania wykorzystane zostały różnorodne materiały: papier, tkaniny, tektury, folia aluminiowa, guziki i wiele innych. Dzieci poznały techniki kolażu i właściwości różnych materiałów. Najważniejsza była kreatywność i radość młodych artystów.

Recyklofonia, czyli wszystko gra - Aleksandra Koziół, Suavas Lewy. Celem tego spotkania twórczego było przygotowanie dzieci do odbioru i zrozumienia wielu rodzajów muzyki i sztuki. Uczestnicy budowali „śmieciowe” instrumenty z różnorodnych odpadów, na których później muzykowali, wesoło i swobodnie improwizując. W ten sposób spontanicznie doświadczali pełnego radości świata dźwięków.

Ryso-sklejki, czyli dorzuć do śmiechu - Tadeusz Wieczorek. Na spotkaniu twórczym dzieci poznawały prace różnych znanych artystów, a następnie dokonywały ich twórczych przeróbek. Ważna była spontaniczność i wyzwolenie kreatywności. Im więcej poczucia humoru, tym lepiej. W efekcie powstały prace przedstawiające spojrzenie dzieci na sztukę dorosłych – często zaskakujące,

odkrywcze i inspirujące.

Śmiesznotwory, czyli od rzeczy do śmiechu - Krzysztof Wosik. W ramach spotkania dzieci tworzyły żartobliwe obiekty, poszukując piękna, radości i uśmiechu. Wykorzystane do tego były różne przedmioty – również te pozornie szare, smutne i nieciekawe. Poprzez kolor i formę twórczego recyklingu te z pozoru smutne obiekty zyskiwały nowe życie. Finałem spotkania była plenerowa wystawa Śmiesznotworów.

Uczta Radości - Alicja Rokicka. Artystka wspólnie z dziećmi przygotowała niezwykłą ucztę – *Ucztę Radości* – w oparciu o niekonwencjonalne potrawy z roślin. Kuchnia roślinna jest niezwykle oryginalna. Pełno w niej świeżych produktów, ciekawych połączeń. Dania bywają wymyślne lub też całkiem proste. Zawsze są kolorowe i smaczne. Dzieci mogły poznać ciekawe zastosowanie chwastów, polskich bulw, owoców i kwiatów. Była to uczta dzielenia się radością tworzenia i smakowania.

Wesoła trampolina ze słów - Dorota Kassjanowicz. Dzieci bawiły się słowami pod czujnym okiem Doroty Kassjanowicz – autorki książki *30 znikających trampolin*. Wspólnie z nią przekształciły otaczającą przestrzeń w symboliczną trampolinę. Zmiana perspektywy nadawała słowom nowych znaczeń, a dzieci inspirowała do odkrywania w sobie artystów-poszukiwaczy. Artystyczne odkrycia zachęcały dzieci do wspólnego działania.

W poszukiwaniu uŚmiechu - Grażyna Kopeć. To spotkanie twórcze miało na celu przede wszystkim udział dzieci w dobrej zabawie. Wcielały się w niezwykle role, wymyślały krótkie scenki, uczyły się jak ćwiczyć głos, sprawnie wypowiadać się gestem i posługiwać się własną wyobraźnią. Można było też swobodnie się powygłupiać, pośmiać do woli, powyginać na wszystkie strony i... odrobinę się zmęczyć na koniec.

Uczta Łowców Uśmiejchów - Aleksandra Koziół, Suavas Lewy. Aleksandra Koziół i Suavas Lewy muzykowali wspólnie z dziećmi i stworzyli wraz z dziećmi kilka utworów, które zostały wykonane podczas finałowego występu. Początek stanowiło radosne granie oparte na swobodnej improwizacji. Potem był czas na szukanie nieszablonowych form i rozwiązań muzycznych. Przy dźwiękach muzyki wszyscy uczestnicy zostali zaproszeni na Wielką Ucztę Smakowania Radości – czyli wystawę prac zrealizowanych przez Łowców Uśmiejchów.

Miłość nie boli, kolano boli

spektakl, Teatr Animacji w Poznaniu

To zdarzenie, jakiego jeszcze nie było. Spektakl, koncert, pełen zabawy recital z muzyką na żywo, określeń jest wiele, ale ważne jest jedno – to, co mają do powiedzenia dzieci, bo to one są autorami słów wszystkich utworów. Tekściarze mają od 2 do 6 lat, ich dzieła nie uległy żadnej

korekcie, dorośli stworzyli dla nich jedynie muzyczno-sceniczną oprawę. Brzmienia rockowe, bluesowe, funkowe, popowe i słowo na pierwszym miejscu. A w słowach dziecięcych autorów kryje się powaga i głęboka mądrość, dlatego dorośli, postanowili nadać im godną, dojrzałą oprawę. Z nieokielzanej wyobraźni powstały utwory o kowbojach, manatach, wegetarianizmie, współ-emocjach, kochaniu siebie, strachu przed lekarzem, prokrastynacji, trudach pisania rysopisu, miłości do taty...

Szczery, unikalny i radosny kontakt dorosłego z dzieckiem w wyśmienitej muzycznej oprawie – jednym słowem prawdziwie rodzinne przedstawienie.

Pomnik Dziecięcej Radości

premiera, prelekcje, wyprawy terenowe, spotkania twórcze, wystawa

Współczesne miasto, w którym żyją dzieci, nasycone jest komunikatami nakłaniającymi do konsumpcji i bezrefleksyjnego istnienia. Pełne kolorowych reklam, z wykrzyknikami i imperatywami, co kupić i jak spędzać czas. Z drugiej strony jeśli pojawiają się inne komunikaty – np. w postaci pomników – to są one przeważnie bardzo poważne i smutne. Upamiętniają często tragiczne wydarzenia, są wykonane w jednolitej estetyce betonowo-kamienno-metalowej.

Są jednak takie miasta, które mają w swoim krajobrazie rzeźby i obiekty artystyczne o charakterze bardzo pogodnym i optymistycznym. Na przykład w Hanowerze wzdłuż wybrzeża rzeki Leine stoją niezwykle wesołe i kolorowe *Nany* znanej francuskiej malarki i rzeźbiarki Niki de Saint Phalle. A w Amsterdamie uwagę ludzi spieszących się do pracy zwraca rzeźba człowieka ubranego w długi niebieski płaszcz i trzymającego w jednej ręce futerał do skrzypiec, a w drugiej uchylony kapelusz, który... nie ma głowy. Ten ktoś tak szybko biegł rano do pracy, że wziął ze sobą wszystko ... oprócz głowy! Takich rzeźb jest w Amsterdamie kilka – ich autor jest nieznan. Czeski Liberec ma również miejsce „ocieplone” przez sztukę naturalnie obecną w przestrzeni miasta. Jeden z przystanków zaprojektowany został przez znanego (i bardzo kontrowersyjnego) artystę Davida Černego. Przystanek wygląda jak wielki stół, pod którym bezpiecznie mogą się schronić osoby czekające na autobus.

Szczęśliwe dzieciństwo, radość dzieci to bezcenne wartości. W świadomości społecznej powoli pojawia się miejsce na szacunek dla najmłodszych oraz ich szczególne prawa, w tym również prawo do radości. Wiele instytucji lub miejsc publicznych organizuje specjalną przestrzeń dla dzieci, służącą do zabawy lub tworzenia. Dlatego warto zwrócić jeszcze większą uwagę w przestrzeni miasta na dzieci i ich szczęśliwe dzieciństwo. Na przykład poprzez zbudowanie pogodnego pomnika dziecięcej radości.

Na wystawie zaprezentowane zostały modele pomników przedstawiających dziecięcą

radość. Autorami tych projektów są dzieci, które uczestniczyły w wieloetapowym procesie edukacyjno-artystycznym. Podczas zajęć z artystami oraz wykładowcami poznały fenomen obecności radości w kulturze, zdobyły wiedzę o różnych pomnikach i ich znaczeniu dla przestrzeni miejskiej. Same stały się projektantami i twórcami, ucząc się metaforycznego przekładania abstrakcyjnych pojęć w symboliczne, wizualne formy. Dzięki temu na wystawie można było zobaczyć, jak wygląda dziecięca radość w różnych odsłonach.

Finałem tego procesu jest realizacja jednego z zaprezentowanych na ekspozycji modeli w postaci pełnowymiarowego pomnika i zainstalowanie go w przestrzeni miasta Poznania. Podczas Biennale zorganizowane zostało spotkanie konsultacyjne w celu wybrania jednego z projektów. W spotkaniu uczestniczyli goście Biennale, przedstawiciele miasta Poznania oraz twórcy zaangażowani w realizację całego przedsięwzięcia. Po rozmowie, w której krzyżowały się opinie i obserwacje, wynikające z bardzo różnych perspektyw artystycznych, naukowych i zawodowych uczestników spotkania, wybrany został do realizacji projekt Martyny Karolczuk z klasy IIb Szkoły Podstawowej nr 34 w Poznaniu. Odsłonięcie pomnika planowane jest na 21 marca 2018 roku (pierwszy dzień wiosny) przy Scenie Wspólnej Centrum Sztuki Dziecka (ul. Brandstaettera 1/Za Cytadelą)

Studio commedii dell'arte

spotkanie twórcze, Agnieszka Cianciara-Fröhlich

Commedia dell'arte pojawiła się w XVI wieku we Włoszech. Znana również jako commedia all'improvviso, commedia di zanni, comédie italienne, comédie des masques, była pierwszym zawodowym teatrem nowożytnej Europy i przez prawie dwa wieki podbijała serca publiczności na dworach królewskich oraz na placach miast. Odcisnęła tak silne piętno na sztuce, że do dzisiaj widoczne są jej wpływy nie tylko na scenie i w dramacie, ale także w sitcomach, komediach czy kreskówkach. Umowność, konwencja i wyrazista forma tego teatru pomagają odetchnąć od codzienności, a także mogą stać się antidotum na dzisiejszą rzeczywistość.

Studio komedii dell'arte to doskonała okazja, aby w praktyce przekonać się, jak bardzo złożona jest praca komedianta. Działania z maską, wyrazistość w ruchu i ekspresji fizycznej, improwizacja i interakcja z innymi były twórczym wyzwaniem dla uczestników. W trakcie spotkania wykorzystywane były tradycyjne skórzane maski oraz rekwizyty rodem z włoskiej komedii.

Obserwatorium sztuki dla dziecka

W tym roku po raz czwarty wydarzeniom artystycznym Biennale Sztuki dla Dziecka towarzyszyła grupa osób dorosłych, tworzących Obserwatorium Sztuki dla Dziecka. Do grona Obserwatorów i Obserwaterek (ponad 30 osób) należeli studenci, doktoranci i doktorzy badający zagadnienia związane ze sztuką dla dzieci z różnych perspektyw (historia sztuki, filozofia, pedagogika, psychologia, polonistyka, teatrologia), dziennikarze (z portali internetowych, pracy i radia) interesujący się kulturą dziecięcą oraz animatorzy i twórcy wydarzeń artystycznych (z teatrów, galerii, niezależni) dla młodych odbiorców.

Przez wszystkie biennialowe dni Obserwatorium spotykało się na wieczornych rozmowach, by dzielić się wrażeniami związanymi z wydarzeniami, a także wspólnie dyskutować na temat różnych zagadnień związanych ze śmiechem w sztuce dla dzieci i włączać festiwalowe propozycje w szerszy namysł nad sztuką dla młodych odbiorców. Efektem dyskusji są eseje, które zostaną opublikowane w festiwalowym katalogu oraz w internecie.

Moderatorkami Obserwatorium były Anna Czernow, polonistka, badaczka literatury dla dzieci i młodzieży, prezeska Polskiej Sekcji IBBY oraz Beata Jewiarz, dziennikarka od kilku lat zajmująca się kulturą dziecięcą. Za merytoryczną i organizacyjną stronę Obserwatorium odpowiadały Hanna Gawrońska, Agnieszka Krajewska i Joanna Żygowska.

Inspiracją i naukowym wsparciem dla prac festiwalowego Obserwatorium była publikacja „Do śmiechu. Komizm w sztuce dla dziecka” (pod red. Grzegorza Leszczyńskiego we współpracy z Hanną Gawrońską) wydana jesienią 2016 roku przez Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu.

Finale Biennale

W ramach imprezy kończącej 21.edycję Biennale Sztuki dla Dziecka został dwukrotnie zaprezentowany 7 i 8 października na dużej scenie Teatru Polskiego w Poznaniu spektakl Wrocławskiego Teatru Lalek pt. *Piećlo-Niebo*. Autorem tekstu jest Maria Wojtyszko, a przedstawienie wyreżyserował dyrektor artystyczny ww. Teatru Jakub Krofta. Ten znakomity spektakl o niezwykle sile matczynej miłości, o niezgodzie na to, co przynosi nam los był przykładem niezwykle trafnego wykorzystania humoru i komizmu w przezwyciężaniu traumy, która może dotknąć każde dziecko. Rozgrywany z wielkim rozmachem przez kilkunastu aktorów i z zastosowaniem nowoczesnych technik teatralnych dzieje się między piekłem a niebem, tragedią i komedią, był adresowany do widowni powyżej siódmego roku życia, ale zachwycił także dorosłych: rodziców, dziadków i nauczycieli. Wcześniej i później został doceniony przez jurorów różnych festiwali teatralnych i otrzymał wiele prestiżowych nagród.

W ramach Finale Biennale powtórzone zostało bardzo dobrze ocenione przez biennialową

publiczność już w czerwcu wydarzenie *Traktat o wykradaniu owoców* wg tekstu Mariana Pankowskiego oraz koncert *Ajde!*.

W tegorocznej edycji Biennale wzięło udział **8215 widzów**.

Scena Czytana

styczeń – grudzień

Scena Czytana to cykl prezentacji najnowszych sztuk teatralnych przygotowanych w formie czytań inscenizowanych. W roku 2017 kontynuowany był zapoczątkowany 11 lat wcześniej projekt. Tego typu forma kontaktu z najnowszymi utworami stwarza możliwość szybkiej i szczerzej konfrontacji z publicznością, stanowi sprawdzian zawartości myślowej i proponowanej formy artystycznej. Centrum w ramach projektu zaprasza młodzież poznańskich gimnazjów i liceów na spotkania z autorami oraz ich tekstami o aktualnej i ważnej dla młodych ludzi problematyce: dojrzewania, przemocy, problemów w rodzinie, nienawiści, nietolerancji i in. Czytania dla widowni młodzieżowej przeplatane są prezentacjami dla widowni dziecięcej. Teksty pochodzą z zeszytów *Nowych Sztuk dla Dzieci i Młodzieży* oraz *Konkursów na Sztukę Teatralną dla Dzieci i Młodzieży*. W okresie którego dotyczy sprawozdanie wszystkie wydarzenia Sceny Czytanej odbyły się na Scenie Wspólnej w Poznaniu. Odbyło się 10 odsłon projektu.

Rozmowy w czasie spotkań (po czytaniach dla młodzieży) prowadził Krzysztof Cicheński z katedry dramatu, teatru i widowisk UAM w Poznaniu, natomiast po czytaniach dla dzieci Ewa Obrębowska, dziennikarka, obecnie rzeczniczka prasowa Centrum. Czytania skierowane były do wszystkich grup wiekowych, zarówno młodzieży gimnazjalnej, ponadgimnazjalnej, licealnej i dorosłych, jak i do dzieci od 4 roku życia.

17 lutego odbyła się pierwsza odsłona czytań. Zaprezentowany został tekst *Pan Lampa* autorstwa Maliny Prześlugi opublikowany w 40. zeszycie *Nowych Sztuk dla Dzieci i Młodzieży*. Na scenie mogliśmy zobaczyć Aleksandra Machalicę, aktora Teatru Nowego w Poznaniu (który przejął także opiekę reżyserską nad prezentacją) i towarzyszące mu: Katarzynę Romańską i Magdalenę Dehr aktorki Teatru Animacji w Poznaniu. Tekst poruszający problematykę przyjaźni i relacji międzyludzkich przeznaczony jest dla dzieci od 7 roku życia. Czytanie powtórzone zostało **30 kwietnia** w niezmienionej obsadzie.

21 marca odbyła się druga odsłona czytań, podczas której zaprezentowany został tekst *Hiro von Welt* niemieckiego dramaturga Thilo Refferta. Tekst w przekładzie Lili Mrowińskiej-Lissewskiej, opublikowany w 41. zeszycie *Nowych Sztuk dla Dzieci i Młodzieży*, jest adresowany do najmłodszych nastolatków (od 10 roku życia) i porusza zagadnienie przyjaźni oraz akceptacji.

Czytał Piotr Dąbrowski z Teatru Polskiego w Poznaniu.

8 maja odbyła się druga odsłona projektu. Zaprezentowany został tekst *Trzy siostrzyczki* autorstwa kanadyjskiej dramatopisarki Suzanne Lebeau w przekładzie Ewy Umińskiej, opublikowany w 41. zeszycie *Nowych Sztuk dla Dzieci i Młodzieży*. Zaprezentowali go: Aleksander Machalica (który przejął także opiekę reżyserską nad prezentacją), Alicja Juskiewicz, Julia Rybakowska aktorzy Teatru Nowego w Poznaniu oraz Adam Machalica. Tekst poruszający jakże trudny temat choroby i śmierci dziecka przeznaczony jest dla widzów powyżej 8 roku życia. Czytanie miało charakter prapremierowy.

5 czerwca odbyła się trzecia tym w okresie sprawozdawczym prezentacja, podczas której przeczytany został tekst Tomasza Kaczorowskiego (który był gościem specjalnym czytania) *Z czuba albo #byćjakzlatanibrachimović*. Dramat otrzymał III nagrodę w tegorocznym *Konkursie na Sztukę Teatralną dla Dzieci i Młodzieży* (druk w 42. zeszycie *Nowych Sztuk dla Dzieci i Młodzieży*), a zaprezentowali go aktorzy scen poznańskich: Radosław Elis, Łukasz Chruszcz, Jakub Papuga, Piotr Dąbrowski i Paweł Binkowski. Opiekę reżyserską nad prezentacją przejął Jerzy Moszkowicz. Ten mocno nacechowany piłkarskim żargonem tekst przeznaczony jest dla widzów powyżej 11 roku życia. Czytanie miało charakter prapremierowy.

18 września odbyła się czwarta odsłona projektu. Zaprezentowany został tekst autorstwa Marty Guśniowskiej *Karmelek*. Dramat ten otrzymał II nagrodę w tegorocznym *Konkursie na Sztukę Teatralną dla Dzieci i Młodzieży* (druk w 42. zeszycie *Nowych Sztuk dla Dzieci i Młodzieży*), a zaprezentowali go aktorzy Teatru Animacji w Poznaniu: Elżbieta Węgrzyn i Marcin Ryl-Krystianowski oraz Irena Dudzińska, która przejęła także opiekę reżyserską nad czytaniem. Tekst poruszający problematykę przyjaźni, oddania i wierności przeznaczony jest dla dzieci najmłodszych, od 4 roku życia.

17 października odbyła się kolejna odsłona czytań. Zaprezentowany został tekst autorstwa Piotra Przybyły *Krzysztof Cover Baczyński na instrumenty perkusyjne, BUM, BUM!*. Tekst ten otrzymał wyróżnienie w tegorocznym *Konkursie na Sztukę Teatralną dla Dzieci i Młodzieży* (druk w 42. zeszycie *Nowych Sztuk dla Dzieci i Młodzieży*), a przeczytali go aktorzy Teatru Automaton z Poznania Jakub Olejniczak i Marcin Kluczykowski, pod opieką reżyserską Krzysztofa Cicheńskiego. Tekst ten porusza tematy bliskie współczesnemu człowiekowi żyjącemu w poszatkiwanym świecie cyberprzestrzeni; dotyka bolesnych doświadczeń wojennych; rozłąki i samotności. Przeznaczony jest dla widzów od 14 roku życia i dorosłych. Czytanie miało charakter prapremierowy. Prezentacja powtórzona została **9 listopada** w niezmienionej obsadzie.

27 października odbyła się kolejna odsłona projektu. Zaprezentowany został tekst autorstwa Kuby Kaprała *Pająk i dziewczynochłopak*. Dramat ten otrzymał II nagrodę w tegorocznym *Konkursie na Sztukę Teatralną dla Dzieci i Młodzieży* (druk w 42. zeszycie *Nowych*

Stuk dla Dzieci i Młodzieży), a zaprezentowali go aktorzy scen poznańskich: Karolina Paweńska, Joanna Bręczewska, Łukasz Chruszcz, Agata Elsner-Straszak i Kuba Kapral, który także przejął opiekę reżyserską nad tą prezentacją. Tekst jest swoistym sprzeciwem względem ograniczeń i przemocy, porusza także tematy związane z tożsamością płciową. Przeznaczony dla widzów powyżej 12 roku życia.

11 grudnia odbyła się ostatnia, dziesiąta, odsłona czytań, podczas której zaprezentowany został tekst autorstwa Kuby Kaprała *NieWażny głos*. Dramat ten znalazł się w finałowej trójce konkursu na sztukę teatralną dla dzieci lub młodzieży *DEMOKRACJA. NIE TYLKO DLA DOROSŁYCH* w ramach *Gdańskiego Tygodnia Demokracji* organizowanego przez Miejski Teatr Miniatura w Gdańsku w roku 2017. Zaprezentowali go aktorzy Teatru Nowego w Poznaniu: Mariusz Puchalski, Gabriela Frycz, Małgorzata Łodej-Stachowiak, Mateusz Ławrynowicz, Łukasz Chruszcz, Sebastian Grek oraz gościnnie Franek Styszyński. Opiekę reżyserską nad prezentacją tekstu przejęła Dorota Abbe. Tekst poruszający problemy wolności wyboru, demokracji i konsekwencji wynikającymi z podążania za różnymi ideologiami przeznaczony jest dla widzów od 12 roku życia.

W okresie sprawozdawczym w czytaniach ogółem wzięło udział ok. **300 widzów**.

28. Konkurs na Sztukę Teatralną dla Dzieci i Młodzieży

styczeń – czerwiec

Konkurs organizowany jest przez Centrum od roku 1986 i mobilizuje do twórczej aktywności dużą grupę autorów, zarówno młodych, debiutujących, jak i doświadczonych. Coraz większy procent konkursowych sztuk wzbogaca repertuar polskich teatrów zawodowych i amatorskich. Dramaty te, licząc tylko realizacje w teatrach profesjonalnych, miały od roku 1988 już 215 premier. Niektóre teksty w formie tzw. czytań promowane są m. in. na festiwalach krajowych i zagranicznych. Wszystkie dramaty są opisane oraz skatalogowane w zbiorach Centrum Sztuki Dziecka i udostępniane zainteresowanym.

W okresie styczeń – kwiecień nadsyłane prace były rejestrowane i przekazywane jurorom. Do konkursu tegorocznego zgłoszono aż 136 tekstów. Rozstrzygnięcie konkursu nastąpiło 15 maja. Prace oceniało jury w składzie: Katarzyna Grajewska (kierownik literacki Teatru Animacji), Waldemar Raźniak (aktor, reżyser, pedagog, prorektor Akademii Teatralnej w Warszawie, Maciej Wojtyzsko (pisarz, reżyser, profesor Akademii Teatralnej w Warszawie) i Zbigniew Rudziński (Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu). I nagrodę przyznano Katarzynie Mazur-Lejman za sztukę *Gwiazdnik*, dwie drugie nagrody Marcie Guśniowskiej za sztukę *Karmelek* i Kubie Kapralowi za sztukę *Pająk i dziewczynochłopak* oraz dwie nagrody trzecie: Magdalenie Mrozińskiej za sztukę

Delicja i Tomaszowi Kaczorowskiemu za sztukę *Z czuba albo #byćjakzlatanibrahimović*. Biorąc pod uwagę dużą ilość tekstów o wysokim poziomie, jury zdecydowało się wyróżnić kolejnych 5 utworów i przyznać je: Piotrowi Przybyle za sztukę *Krzysztof Cover Baczyński*, Jarosławowi Jakubowskiemu za sztukę *Opowieść o Dziewcyńce-Wiewiórcy*, Marcie Guśniowskiej za sztukę *Kto się boi Pani „Ś”*, Piotrowi Rowickiemu za sztukę *Zakurzona królowna*, Pawłowi Sarbinowskiemu za sztukę *Handlarz twarzy*.

Wszyscy laureaci zostali zaproszeni do udziału w następnym, dwudziestym szóstym, twórczym spotkaniu dramaturgów w Obrzycku we wrześniu br., a ich prace będą opublikowane w 42. zeszycie *Nowych Sztuk dla Dzieci i Młodzieży*. Część nagrodzonych tekstów została już opisana w internetowym katalogu www.nowesztuki.pl

Nowe Sztuki dla Dzieci i Młodzieży

styczeń – grudzień

W okresie sprawozdawczym trwały ostatnie prace nad wydaniem **41. zeszytu** tego wyjątkowego w Polsce i w skali międzynarodowej wydawnictwa. Ukazał się w marcu, a w nim znalazły się 4 sztuki, w tym trzy autorów niemieckich: *Dom rozwianych złudzeń* Ingeborg von Zadow w przekładzie Lili Mrowińskiej-Lissewskiej, *Smutek i melancholia* Bonn Parka w tłumaczeniu Iwony Nowackiej, *Hiro von Welt* autorstwa znanego już w Polsce z naszego wydawnictwa (*Nina i Paul*) Thilo Refferta. Przekładu na język polski dokonała Lila Mrowińska-Lissewska.

Zeszyt zamyka sztuka wybitnej dramaturgiki z Kanady, Suzanne Lebeau, zatytułowana *Trzy siostrzyczki*, którą z języka francuskiego na polski przełożyła Ewa Umińska. Wszystkie powyższe teksty prezentowane już były w formie czytań performatywnych m. in. przez aktorów scen poznańskich i wałbrzyskich. W najbliższych latach te sztuki mają szansę trafić na deski teatrów zawodowych jak i amatorskich, ponieważ w wysoce artystycznej formie poruszają ważne dla dzieci i młodzieży tematy.

W okresie od maja do września przygotowywano edycję zeszytu 42., w którym znalazły się prace z 28. edycji konkursu na sztukę teatralną.

W spisie treści znalazło się 5 utworów nagrodzonych i 5 wyróżnionych. Najbogatszy co do ilości stron w historii tego wydawnictwa zeszyt został wydrukowany w końcu sierpnia, a jego pierwszymi odbiorcami byli autorzy oraz uczestnicy warsztatów dramaturgicznych w Obrzycku we wrześniu.

W roku 2017 dokonano również wyboru i przekładu na język polski 3 sztuk teatralnych autorów zagranicznych. Kolejne sztuki zeszytu 43. będą pozyskane i wydane w roku 2018.

Oba zeszyty, 41 i 42, zostały wydane w nakładzie po 400 egzemplarzy.

Promocja współczesnej dramaturgii na festiwalach

maj, październik, listopad

W ramach tej wieloletniej tradycji Centrum zorganizowało w czasie XXVIII Ogólnopolskiego Festiwalu Teatrów Lalek w Opolu spotkanie promujące najnowsze teksty sceniczne adresowane do dzieci i młodzieży.

Tegoroczne spotkanie było okazją do przyjrzenia się problematyce relacji społecznych oraz więzi budowanych przez dzieci i młodzież, a także potrzebie aktywnej postawy koniecznej w obliczu sytuacji radzenia sobie ze stratą.

Aktorzy Opolskiego Teatru Lalki i Aktora przeczytali dwa teksty nagrodzone w 27. Konkursie na Sztukę Teatralną dla Dzieci i Młodzieży: *Sztuka bez babci* Beniamina Marii Bukowskiego oraz: *Jeremi się ogarnia. LOL* Szymona Jachimka. Spotkanie, w tym rozmowę z przybyłymi do Miejskiej Biblioteki Publicznej w Opolu autorami ww. utworów, prowadziła Alicja Morawska-Rubczak. Uczestniczyli w niej również: Tadeusz Pajdała, wielokrotny juror konkursu na sztukę teatralną, oraz Zbigniew Rudziński z Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu. Uczestnikom tego spotkania o wyjątkowo dużej frekwencji, wśród których znaleźli się dyrektorzy teatrów, kierownicy literaccy polskich scen lalkowych, dzieci i nauczyciele opolskich szkół wręczono ponad 30 egzemplarzy promocyjnych naszego wydawnictwa.

W spotkaniu promocyjnym wzięło udział ok. **100 osób**.

Kolejnym festiwalowym miastem, w którym zorganizowano promocję polskiej dramaturgii dla dzieci i młodzieży był Toruń, gdzie w Teatrze Baj Pomorski odbył się 24. Międzynarodowy Festiwal Teatrów Lalek SPOTKANIA. W ramach imprezy aktorzy toruńskiego teatru zaprezentowali czytaną interpretację nagrodzonego tekstu Marty Guśniowskiej pt. *Karmelek*. Uczestnikom spotkania przedstawiono również zawartość ostatnio wydanych zeszytów *Nowych Sztuk dla Dzieci i Młodzieży*. W wydarzeniu uczestniczyło **50 osób**.

Warsztaty dramatopisarskie w Obrzycku

wrzesień

Tegoroczne spotkanie – od 9 do 11 września w Ośrodku UAM w Obrzycku - było już 26. , miało bardzo bogaty program i największą w historii ilość uczestników, zarówno autorów jak i wykładowców, specjalistów, czytających sztuki aktorów oraz młodzieży licealnej z Klubu Przy Wspólnej i organizatorów (łącznie 65 osób, w tym 15 uczniów z Klubu). W programie znalazło się

m. in. podsumowanie 28. edycji konkursu na sztukę teatralną i wręczenie nagród laureatom, 5 wykładów (w tym np. prof. Haliny Zgólkowej z UAM), 4 prezentacje czytane nagrodzonych tekstów (w jednej uczestniczyli mieszkańcy Obrzycka ze swoimi dziećmi), dyskusja panelowa z udziałem 7 specjalistów z różnych teatrów, wyższych uczelni i członków Klubu Przy Wspólnej na temat ofert polskich teatrów adresowanej do młodzieży, 3 spotkania z nowo powołanymi dyrektorami teatrów, promocja dwóch ostatnich zeszytów (nr 41 i 42) Nowych Sztuk dla Dzieci i Młodzieży, rozmowy indywidualne jurorów konkursu z jego uczestnikami, autoprezentacje autorów, dyskusje. Relacje z imprezy znalazły się na ogólnopolskich portalach teatralnych. W specjalnie przygotowanych bloku zajęć dla młodzieży licealnej w 4 spotkaniach twórczych dotyczących warsztatu dramaturga i reżysera uczestniczył uznany autor sztuk dla dorosłych oraz dla dzieci i młodzieży Jarosław Jakubowski oraz reżyser, krytyk i publicysta Bartłomiej Miernik.

W całym wydarzeniu uczestniczyło **95 osób**.

Internetowy Katalog Współczesnych Sztuk Teatralnych dla Dzieci i Młodzieży

www.nowesztuki.pl

styczeń – grudzień

Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu prowadzi Katalog od dziesięciu lat. Jego głównym celem jest informowanie o najciekawszych sztukach teatralnych dla młodej widowni z ostatnich 30 lat, zarówno polskich jak i zagranicznych, oraz pomoc w dotarciu do poszukiwanych tekstów, ich powielanie i wysyłanie zainteresowanym. Korzystają z niego reżyserzy teatrów zawodowych, kierownicy zespołów amatorskich, nauczyciele z Polski i zagranicy. Znajduje się w nim aktualnie 580 pozycji 261 autorów, a każda z nich stanowi kartę zawierającą kilka najważniejszych danych o tekście, w tym jego streszczenie, przesłanie, wykaz postaci i lokalizację.

W okresie sprawozdawczym katalog został wzbogacony o karty wybranych sztuk biorących udział w ubiegłorocznym i tegorocznym konkursie dramaturgicznym, o karty utworów zagranicznych publikowanych w zeszycie 41. i 42., ale także o różnego typu wiadomości o wydarzeniach związanych z rozwojem dramaturgii dla dzieci i młodzieży w Polsce (konkursy, festiwale, premiery, nagrody, recenzje itp.), w tym inicjatywy Centrum w ww. zakresie.

Zainteresowanie katalogiem utrzymuje się na wysokim poziomie. Średnia dzienna ilość odsłon oscyluje wokół 100. O jego przydatności świadczy spora ilość pytań o konkretne teksty, ich zamawianie, a także zamawianie zeszytów Nowych Sztuk dla Dzieci i Młodzieży. Korzysta z niego niemała grupa, kilkunastoprocentowa, odbiorców spoza Polski, głównie z obszaru anglojęzycznego. Katalog jest ponadto płaszczyzną integrującą młodych i bardziej doświadczonych autorów sztuk

teatralnych, którzy często odwiedzają jego zakładki „aktualności” i „zapowiedzi”, ponieważ są one źródłem ważnych i interesujących informacji na różne tematy związane z twórczością dramatopisarską.

MIEDZYNARODOWY FESTIWAL FILMÓW MŁODEGO WIDZA ALE KINO!

35. Międzynarodowy Festiwal Filmów Młodego Widza Ale Kino!

3 – 10 grudnia 2017

okres sprawozdawczy styczeń – grudzień

W fazie przygotowania Festiwalu trwały wszechstronne, intensywne prace nad realizacją wydarzenia:

- opracowano formularz zgłoszeniowy i regulamin Festiwalu, do których naniesiono poprawki mające na celu doprecyzowanie informacji i strony formalno-prawnej;
- tworzono program Festiwalu – do selekcji festiwalowej zgłoszonych zostało 3653 filmy pełno i krótkometrażowe;
- komisja selekcyjna ustaliła program Festiwalu z filmów zgłoszonych i zaproszonych;
- powstała koncepcja wydarzeń specjalnych, Forum Nauczycieli i Filmowców oraz Ale Kino! Industry Pro towarzyszących Festiwalowi;
- przeprowadzono rozmowy z mecenasami i partnerami, które zostały zakończone podpisaniem stosownych dokumentów potwierdzających współpracę;
- prowadzono prace mające na celu pozyskanie środków na realizację imprezy, złożono odpowiednie aplikacje między innymi do PISF, MKiDN, Program UE Kreatywna Europa komponent Media; w oparciu o zapadające decyzje instytucji wspierających Festiwal i deklaracje sponsorów, aktualizowany był budżet imprezy; nawiązano współpracę z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Polskim Instytutem Sztuki Filmowej;
- Partnerem Głównym Festiwalu został PKO Bank Polski;
- festiwal promowany był w kraju (m.in. Festiwale w Tarnowie i Gdyni) i za granicą; poza Polską Festiwal promowany był za pomocą anglojęzycznych materiałów reklamowych, między innymi na europejskich festiwalach w Berlinie, Chemnitz, Zlinie, Tokio, Frankfurcie nad Menem ;
- od początku maja trwały prace przy tworzeniu nowej strony www.alekino.com oraz przygotowania materiałów promocyjnych skierowanych głównie do nauczycieli;
- zwrócono się do Jana Kallwejta – polskiego ilustratora i designera o przygotowanie projektów oprawy graficznej Festiwalu;
- od września rozpoczęła się intensywna kampania w szkołach; ogłoszono ogólnopolski konkurs na

jury dziecięce oraz jury młodych;

- pracownicy biura festiwalowego nawiązali kontakt z wieloma wybitnymi twórcami filmowymi z całego świata, zapraszając ich do udziału w festiwalu;
- we wrześniu odbyły się w Multikinie 51 bezpłatne seanse dla dzieci ze szkół podstawowych i gimnazjalnych; była to jednocześnie promocja konkursu na jury dziecięce;
- w październiku zostały ostatecznie zakończone prace nad przygotowaniem programu Festiwalu oraz wydarzeń towarzyszących; został rozstrzygnięty konkurs na Jury Dziecięce (spośród niemal 30 prac dzieci z całej Polski zostało wyłonionych 9 osób, które zasiadały w dwóch składach); wybrano również dwa składy Jury Młodych (wśród 8 młodych ludzi pasjonujących się kinem znaleźli się laureaci konkursu *Skrytykuj*, ogłoszonego przez Polski Instytut Sztuki Filmowej);
- w październiku i listopadzie odbyły się specjalne pokazy filmów w Multikinie 51 w Poznaniu, skierowane do dyrektorów i nauczycieli szkół i placówek oświatowych, którym organizatorzy Festiwalu przedstawiali program imprezy;
- w tym czasie trwały prace związane z przygotowaniem druków festiwalowych (katalog, program, zaproszenia);
- do momentu rozpoczęcia Festiwalu trwały bardzo intensywne prace w poszczególnych grupach zespołu festiwalowego.

Druga faza zadania to czas trwania Festiwalu, który odbył się w dniach 3 – 10 grudnia w Poznaniu.

W programie 35. MFFMW Ale Kino! znalazły się 143 filmy z 34 krajów. Odbyły się 153 wydarzenia festiwalowe, w tym 125 seansów biletowanych, 1 zamknięty i 27 wydarzeń towarzyszących. Festiwal ulokował się w 3 obiektach: salach kinowych Multikina 51, przestrzeniach Centrum Kultury Zamek oraz w Scenie Wspólnej Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu.

Najważniejszą częścią Festiwalu był międzynarodowy konkurs, prezentujący najciekawsze filmy powstałe w ostatnich dwóch latach. W 2017 roku w konkursie znalazły się **24 filmy pełnometrażowe i 50 krótkometrażowych**.

Jury międzynarodowe, które zawsze tworzą osoby zawodowo związane z filmem, przyznało Złote Koziółki oraz nagrody Stowarzyszenia Filmowców Polskich. W 2017 roku jury obradowało w trzech oddzielnych składach.

– **film pełnometrażowy dla dzieci:**

- Stéphane Berla - reżyser filmów animowanych i aktorskich. Zrealizował kilka reklam i teledysków i był współreżyserem (wraz z Mathiasem Malzieu) pełnometrażowego filmu animowanego *Jack i mechanika serca*, który został sprzedany do dystrybucji w ponad 30 krajach, był pokazywany na festiwalu w Berlinie i nominowany do Cezara i Europejskiej

Nagrody Filmowej. Na Festiwalu Ale Kino! w 2014 roku *Jack i mechanika serca* został laureatem nagród Jury Nauczycieli i Jury ECFA.

- Yoon Ga-eun - studiowała reżyserię filmową na Koreańskim Uniwersytecie Artystycznym w Seulu. Prowadziła wykłady w klubach filmowych w gimnazjach i szkołach średnich w całym Seulu. Pracowała też jako edukatorka dzieci i młodzieży w Koreańskim Muzeum Filmu. Jej film krótkometrażowy *Sprout* został uhonorowany Kryształowym Niedźwiedziem na festiwalu w Berlinie w 2014 roku. Wyreżyserowany przez nią film *Cały nasz świat* otrzymał Złote Koziółki dla najlepszego filmu pełnometrażowego dla dzieci na Festiwalu Ale Kino! w 2016 roku.
- Mariusz Palej - absolwent Studium Fotografii w Warszawie i Szkoły Filmowej w Łodzi. Doświadczenie reżyserskie zdobywał jako twórca wideoklipów i seriali telewizyjnych. Film dla dzieci i publiczności familijnej *Za niebieskimi drzwiami* to jego reżyserski debiut fabularny, który został uhonorowany licznymi nagrodami na międzynarodowych festiwalach, m.in. nagrodą za najlepszy debiut na zeszłorocznej edycji Festiwalu Ale Kino! Obecnie przygotowuje dwa kolejne projekty dla młodej widowni: *Czarny młyn* i *Czakram mocy*.

– film pełnometrażowy dla młodzieży:

- Beata Gårdeler - zadebiutowała filmem *In Your Veins*, który był wysoko oceniany przez krytyków. Wyreżyserowała również kilka seriali, m.in. *Spung* i nagradzany *30 Degrees in February*. Jej drugi film pełnometrażowy *Stado* został uhonorowany Kryształowym Niedźwiedziem na festiwalu w Berlinie w 2015 roku i Złotymi Koziółkami dla najlepszego filmu pełnometrażowego dla młodzieży na Festiwalu Ale Kino! w 2015 roku. Jej filmy poruszają takie tematy jak strach i wykluczenie we współczesnym społeczeństwie.
- Marcin Pieńkowski - filmoznawca i historyk kina, absolwent Uniwersytetu Łódzkiego. Od 2016 roku dyrektor artystyczny Międzynarodowego Festiwalu Filmowego T-Mobile Nowe Horyzonty. W latach 2011–2015 rzecznik prasowy oraz dyrektor marketingu i PR MFF T-Mobile Nowe Horyzonty, American Film Festival oraz Kina Nowe Horyzonty. Założyciel agencji PR Storyteller, która zajmowała się promocją polskiego kina w Polsce i za granicą. W latach 2008–2011 koordynator i dyrektor programowy ogólnopolskiego programu edukacji filmowej „Lekcje w kinie”.
- José Luis Rugeles - wyreżyserował wiele reklam i teledysków, zdobywał nagrody na licznych festiwalach reklamowych. W 2007 roku wyreżyserował nagradzany film krótkometrażowy *The Comodo Dragon*. Jego debiutem pełnometrażowym był film *García* z 2010 roku. Jest współzałożycielem wytwórni filmowej Rhayuela Films. Jego film *Alias Maria* został uhonorowany Złotymi Koziółkami dla najlepszego filmu pełnometrażowego

dla młodzieży na Festiwalu Ale Kino! w 2016 roku.

– film krótkometrażowy:

- Daniel Duranleau - kanadyjski reżyser mieszkający w Montrealu. Przez ostatnie 12 lat pracował w dziale techniki zdjęciowej na wielu planach filmowych. Jego debiutancki film krótkometrażowy *Mizbrük* otrzymał Złote Koziołki dla najlepszego filmu krótkometrażowego dla dzieci na Festiwalu Ale Kino! w 2016 roku. Obecnie pracuje nad krótkim metrażem *Winkies*, a także nad swoim pierwszym filmem pełnometrażowym.
- Agnieszka Piechnik - zajmuje się produkcją gier, animacji i projektów specjalnych. Pierwsze kroki stawiała, pracując przy Festiwalu Ale Kino! (2006–2009), później dołączyła do Platige Image (2009–2016). Od 2016 roku współpracuje z CD Projekt RED. Produkowała cinematiki do *Wiedźmina 3: Krew i Wino* (CD Projekt RED, 2016), była producentką *Dark Knight Flight* (Studio City, Warner Bros., 2015) oraz *E-podręcznika* (Ministerstwo Edukacji Narodowej, 2014). Obecnie kieruje produkcją technologii do gry *Cyberpunk 2077*.
- Tatiana Poliektova - po ukończeniu Państwowego Uniwersytetu Filmu i Telewizji w Sankt Petersburgu zaczęła wraz z siostrą pracować razem jako reżyserki i animatorki. Zrealizowały kilka krótkometrażowych animacji, które były pokazywane na ponad 200 festiwalach na całym świecie i zdobyły ponad 80 nagród. Za swój film krótkometrażowy *Mój dziadek był wiśnią* otrzymały nagrodę Marcinka od Jury Dziecięcego na Festiwalu Ale Kino! w 2015 roku. Obecnie realizują nowy film animowany, oparty na gruzińskiej książce *The Swimmer*.

Jury Dziecięce oraz **Jury Młodych** reprezentowały dzieci i młodzież wyłonieni w ramach konkursów przeprowadzonego w całej Polsce. Wszystkie składy oceniały osobno filmy pełnometrażowe i krótkometrażowe i przyznały nagrody Marcinka i Marcina.

Po raz kolejny obradowało na Festiwalu **Jury Nauczycieli** – powołane przez organizatorów Festiwalu i Stowarzyszenie Nowe Horyzonty Filmowej. Składało się z 5 osób, między innymi nauczycieli biorących udział w wielu programach edukacji filmowej w Polsce, w tym w Młodzieżowej Akademii Filmowej Multikina. Jury Nauczycieli przyznało swoją nagrodę filmowi o wyróżniających się walorach wychowawczych lub edukacyjnych i o potencjale dystrybucyjnym w Polsce, w szczególności dla różnorodnych programów edukacji filmowej.

Jury ECFA (Europejskie Stowarzyszenie Filmów dla Dzieci/ European Children's Film Association) – po raz szósty na festiwalu obradowało Jury ECFA, które przyznało nagrodę dla

najlepszego, pełnometrażowego, europejskiego filmu dla dzieci.

Po raz drugi na festiwalu obradowało **Jury Sieci Kin Studyjnych i Lokalnych**, które przyznało nagrodę dla filmu o największym potencjale dystrybucyjnym.

Przyznano następujące nagrody:

Werdykt Jury Międzynarodowego

- **Złote Koziolki** dla najlepszego filmu pełnometrażowego dla dzieci - *Wielki zły lis*
reż. Patrick Imbert, Benjamin Renner, Francja, Belgia 2017
- **Złote Koziolki** dla najlepszego filmu pełnometrażowego dla młodzieży - *Nierozłączne*
Reż. Edoardo De Angelis, Włochy 2016
- **Złote Koziolki** dla najlepszego filmu krótkometrażowego dla dzieci - *Lep na ptaki*
reż. Evan DeRushie, Kanada 2017
- **Złote Koziolki** dla najlepszego filmu krótkometrażowego dla młodzieży - *Kiedy znów się spotkamy*, reż. William Sehested Hoeg Dania 2017
- **Wyróżnienie dla pełnometrażowego filmu dla młodzieży** - *Little Wing*,
reż. Selma Vilhunen, Finlandia, Dania 2016
- **Wyróżnienie dla krótkometrażowego filmu dla młodzieży** – *Wyspa*, reż. Max Mörtl,
Robert Löbel, Niemcy 2017
- **Wyróżnienie dla krótkometrażowego filmu dla młodzieży** - *W błękit*, reż. Antoneta
Alamat Kusijanović, Chorwacja, Słowenia, Szwecja 2017

Nagroda Stowarzyszenia Filmowców Polskich dla najlepszego filmu pełnometrażowego dla dzieci wyróżniającego się walorami artystycznymi i wychowawczymi - *Smocze serce*, reż. Linda-Maria Birbeck, Klas Karterud, Szwecja 2016.

Nagroda Stowarzyszenia Filmowców Polskich dla najlepszego polskiego filmu animowanego wyróżniającego się walorami artystycznymi i wychowawczymi - *Czarnoksiężnik z krainy U.S.*, reż. Balbina Bruszevska, Polska 2016.

Werdykt Jury Młodych

- **Nagroda Marcina** dla najlepszego filmu pełnometrażowego dla młodzieży - *Krew Saamów*,
reż. Amanda Kernell, Szwecja, Norwegia, Dania 2016
- **Nagroda Marcina** dla najlepszego filmu krótkometrażowego dla młodzieży - *Noc w Tokoriki*, reż. Roxana Stroe, Rumunia 2016

- **Wyróżnienie Jury Młodych** dla pełnometrażowego filmu dla młodzieży *Tygodniowi przyjaciele*, reż. Shôsuke Murakami, Japonia 2017
- **Wyróżnienie Jury Młodych** dla krótkometrażowego filmu dla młodzieży *Czarnoksiężnik z krainy U.S.*, reż. Balbina Bruszezwska, Polska 2016

Werdykt Jury Dziecięcego

- **Nagroda Marcinka** dla najlepszego filmu pełnometrażowego dla dzieci *Storm. Opowieść o odwadze*, reż. Dennis Bots, Handia 2017
- **Nagroda Marcinka** dla najlepszego filmu krótkometrażowego dla dzieci *Pudelko*, reż. Merve Cirisoglu Cotur, Turcja, Wielka Brytania 2016
- **Wyróżnienie Jury Dziecięcego dla krótkometrażowego filmu dla dzieci** *Święty Elliot*, reż. Tord Theodor Olsen, Norwegia 2017

Werdykt Jury Nauczycieli

- **Nagroda Jury Nauczycieli** dla najlepszego filmu pełnometrażowego dla dzieci *Drużyna bohaterów*, reż. Henry Rincón, Kolumbia 2016

Werdykt Jury ECFA (European Children's Film Association)

- *Superagentka*, reż. Karla von Bengtson, Dania 2017

Werdykt Jury Sieci Kin Studyjnych i Lokalnych

- **Nagroda Jury Sieci Kin Studyjnych i Lokalnych** dla filmu o największym potencjale dystrybucyjnym - *Gra w szklane kulki*, reż. Christian Duguay, Francja 2017

Nagrodę specjalną 35. Międzynarodowego Festiwalu Filmów Młodego Widza Ale Kino! – **Platynowe Koziolki** – wręczono w tym roku komuś, o kim marzy każdy maluch, a i wielu dorosłych. Jak przystało na szacownego jubilata, ma już swoją własną salę w pewnym muzeum. Dzięki temu, że pozostał młody, jest też bohaterem gry komputerowej. Potrafi porozumiewać się bez słów. Jest łaciaty. Ma cztery łapy i ogon. Platynowe Koziolki powędrowały w 2017 roku do pieska Reksia, bohatera serialu produkowanego w latach 1967–1990 przez Studio Filmów Rysunkowych w Bielsku-Białej.

Piłkarskie Koziolki 2017 przyznano filmowi *Drużyna bohaterów* w reżyserii Henry’ego Rincóna z Kolumbii. W tym filmie piłka nożna jest czymś znacznie piękniejszym i ważniejszym od Ligi Mistrzów i mistrzostw świata razem wziętych. Jest grą, która potrafi wyzwolić pokłady

cudownej energii, dzięki której dziecięcy, dramatycznie pokrzywdzony przez los, niepełnosprawny bohater dokona rzeczy na pozór niemożliwej – zagra swój wielki mecz. Jeżeli mały Eduardo może zrealizować swoje marzenia, to znaczy, że istnieje jeszcze nadzieja dla nas wszystkich.

Po raz trzecie przyznano **Nagrodę Partnera Głównego Festiwalu**, PKO Banku Polskiego, dla najlepszego debiutu reżyserskiego 35. Międzynarodowego Festiwalu Filmów Młodego Widza Ale Kino! Nagrodą **ALE DEBIUT!** wyróżniony został obraz, który w atrakcyjnej, skrzęcej się od przygód formie, prowokuje do rozmów o ważnych sprawach. Jego wydźwięk jest optymistyczny, ale nie ma tutaj ukrywania niełatwych problemów. Pokazuje, jak trudno jest poznać i zaakceptować „innego”, ale także jak wiele satysfakcji przynosi powstała w taki niełatwy sposób prawdziwa przyjaźń. Nagrodę otrzymał Torfinn Iversen z Norwegii, autor filmu *Wielka wyprawa Oskara*.

Panorama przedstawiła interesujące, najnowsze propozycje kina światowego, które nie znalazły się w Konkursie. W tej sekcji zaprezentowano filmy zaangażowane w walkę ze społecznymi i kulturowymi uprzedzeniami, filmy zaskakujące, eksperymentujące oraz wykorzystujące tradycyjne formy, odwołujące się do kina gatunków. Panorama została podzielona na dwie grupy wiekowe: dla dzieci oraz dla młodzieży i dorosłych. Wśród filmów Panoramy znalazły się tytuły wybrane na specjalne pokazy w ramach wydarzenia **Ale Kino! Ale Mikołaj!**, prezentowane 10 grudnia.

Ale Kino! najnajmłodszego widza to wyjątkowe seanse, które zostały przygotowane z myślą o bardzo małych dzieciach (od 2 do 4 lat) i ich rodzicach, którzy razem, w przytulnej, specjalnie zaaranżowanej przestrzeni, oglądali bajki odpowiednio dobrane do tej kategorii wiekowej. Pokazy filmowe przeplatane były twórczymi zabawami inspirowanymi przygodami filmowych bohaterów, które poprowadzili animatorzy. W 2017 roku przedstawiono zestaw krótkich filmów pt. *Bezłotek* wyreżyserowanych przez Lenę von Döhren i Pascale Hecquet.

Ale kino! z piłką, jest jedną z niewielu regularnie prowadzonych prezentacji filmów o futbolu na świecie. Zaprezentowano 2 filmy, po których miały miejsce spotkania z piłkarzami KKS Lech.

Sąsiedzi. Trzy sąsiadujące kraje, trzy festiwale filmów dla dzieci i młodzieży. Zlín Film Festival – Mezinárodní festival filmů pro děti a mládež. Schlingel – Internationale Filmfestival für Kinder und junges Publikum. Międzynarodowy Festiwal Filmów Młodego Widza Ale Kino! Co je łączy? Wspólne przekonanie o roli filmu w życiu młodych ludzi, o tym, że jest on znakomitym, niezastąpionym środkiem poznawania świata. Że dzieci za pomocą kina mogą podróżować po całym globie, ale także lepiej poznawać najbliższe otoczenie. To właśnie dlatego każdy z tych festiwali stara się w szczególnie sposób promować kino rodzime. A rodzime, bliskie, to we wspólnej Europie także to, które powstaje u naszych najbliższych sąsiadów, partnerów. Dzięki otwartym granicom poznajemy samych siebie, dzięki kinu możemy to czynić jeszcze lepiej. Zlín, Chemnitz i

Poznań dogadały się, aby zaprosić swoją publiczność na wspólny seans. Każdy zaproponował najciekawsze nowości krajowej animacji. Mali widzowie z trzech krajów zobaczyli to, co właśnie wchodziło na dziecięce ekrany w każdym z nich. I chociaż siedzieli w kinach w trzech różnych miastach, ich wzruszenia i radości były wspólne.

Dokumentalne Ale Kino! to sekcja, która pojawiła się na Festiwalu Ale Kino! po raz pierwszy. Program został przygotowany wspólnie z Akademią Dokumentalną. Film dokumentalny spełnia nieco inne warunki niż film fabularny. Najważniejszą różnicą jest to, że dokument dotyczy osób i wydarzeń rzeczywistych, które są pokazywane wprost lub odgrywane, niekiedy z wykorzystaniem autentycznych materiałów. Ta mini sekcja pozwoliła organizatorom przekonać się, że warto prezentować na Festiwalu kino dokumentalne, które w ostatnim czasie znowu staje się modne i zyskuje coraz większą popularność, również wśród młodych widzów.

70 lat polskiej animacji. W ramach tegorocznego świętowania 70-lecia naszej animacji przedstawiono młodym widzom seans "Filmy, których być może nie znacie", czyli przekrojowe spojrzenie na dorobek rodzimych twórców zarówno sprzed kilku dekad, jak i z ostatnich lat. W kolekcji znalazły się filmy nie do końca znane, które z pewnością wprowadzą w dobry nastrój widzów w każdym wieku.

Ale Kino! z psem. Z okazji 50. urodzin Reksia zaprosiliśmy jego animowanych przyjaciół – bohaterami prezentowanych w zestawie filmów są psy. Małe, duże, odważne i bojaźliwe – wszystkie łączą zamiłowanie do przygody!

Ale Kino! Kineko. Japońskie krótkometrażowe filmy animowane wybrane przez Festiwal Kineko w Japonii. Prezentowane obrazy skupione są wokół tematu bliskości z naturą, budowania więzi i osvajania lęków.

Wielka Przygoda z Filmem. Podczas 35. Międzynarodowego Festiwalu Filmów Młodego Widza Ale Kino! miała miejsce premierowa projekcja filmów zrealizowanych w ramach projektu edukacyjno - artystycznego Wielka Przygoda z Filmem, który stanowi cykl zajęć warsztatowych dotyczących realizacji filmu i jest prowadzony w Centrum Sztuki Dziecka od 1994 roku. W dotychczasowych 23 edycjach uczestniczyło przeszło 2600 uczniów poznańskich szkół podstawowych, gimnazjów i liceów, którzy zrealizowali 140 krótkich filmów fabularnych i dokumentalnych. Podstawowym celem projektu, a zarazem zadaniem dla uczestników, jest samodzielna realizacja, według własnego pomysłu, kilkuminutowej etiudy fabularnej lub dokumentalnej. Od kilku lat warsztaty stanowią element procesu terapeutycznego i wychowawczego. W projekcie zrealizowano filmy z dziećmi i młodzieżą głuchoniemą, niewidomą, z niepełnosprawnością ruchową i umysłową. W warsztatach uczestniczyli także podopieczni świetlic socjoterapeutycznych i stowarzyszeń pracujących z tzw. dziećmi ulicy. Na wszystkich etapach realizacji filmu uczestnikom pomagają reżyserzy i operatorzy kamer oraz instruktorzy

Centrum Sztuki Dziecka. Udział dorosłych ogranicza się do pomocy w profesjonalnej realizacji etiudy. Opieki artystycznej podjęli się dotychczas m.in.: Tomasz Dettloff, Stanisław Jędryka, Jacek Filipiak, Mikołaj Haremski, Katarzyna Kasica, Krystyna Krupska Wysocka, Stanisław Lenartowicz, Dorota Latour, Igor Mołodecki, Jerzy Moszkowicz, Krzysztof Nowak Tyszowiecki, Michał Rosa, Wiktor Skrzynecki. Premierowa projekcja kinowa podczas 35. Międzynarodowego Festiwalu Filmów Młodego Widza Ale Kino! w Poznaniu odbyła się z udziałem młodzieży realizującej filmy, profesjonalistów, którzy byli opiekunami grup, oraz zaproszonych gości.

Pokaz z udziałem Społecznej Fundacji **Ludzie dla Ludzi**. Fundacja istnieje od 1989 roku. Zajmuje się szeroko rozumianymi problemami onkologicznymi, obejmującymi profilaktykę i wczesną diagnostykę nowotworów złośliwych, połączoną z promocją prozdrowotnego stylu życia, realizowaną poprzez organizację masowych badań przesiewowych, szkolenia przeznaczone dla personelu medycznego, edukację młodzieży i dorosłych, a także działalność wydawniczą. W pokazach filmów *Kiss and Cry*, reż. Sean Cisterna (Kanada 2017), oraz zestaw filmów krótkometrażowych pt. *Gdyby wszystko było prawdziwe*, poruszających między innymi temat pogodzenia się młodych ludzi z chorobą, wzięli udział zaproszeni przez Fundację widzowie oraz dr n. med. Dariusz Godlewski.

Wydarzenie specjalne – Platynowe Koziołki. W zimowe południe 3 grudnia 2017 roku zaproszono do Sceny Wspólnej na wspólne świętowanie: urodzin Reksia i otwarcia Festiwalu Ale Kino! Widzowie spotkali się z Reksiem w jego 50. urodziny, ale również z psami, które mogli podrapać za uchem i przytulić się do nich. A w kinie? W kinie Reksio w nowej muzycznej odsłonie, którą zaprezentowała Pierwsza Poznańska Niesymfoniczna Orkiestra Ukulele!, Michał Kmiecik i duet: Dawid Mularczyk i Michał Słowiński. Wręczono Platynowe Koziołki, które w imieniu szacownego jubilata odebrał jego sobowtór wyłoniony w konkursie.

9 grudnia o godzinie 18.00 w Sali Wielkiej CK Zamek podczas uroczystości zamknięcia zaprezentowano fragmenty filmów laureatów Festiwalu. Gala została ubarwiona muzycznie przez Pierwszą Poznańską Niesymfoniczną Orkiestrę Ukulele! oraz Ukulelove Łejery!, którzy wspólnie zagrali i odśpiewali min. hymn Festiwalu *Czekamy na filmy*. Honorowym gościem Gali był dyrektor Studia Filmów Animowanych w Bielsku Białej, Pan Andrzej Orzechowski, który odebrał statuetkę Platynowych Koziołków dla wspaniałego bohatera filmowego REKSIA. Wizualizacje Gali przygotował Arkadiusz Nowakowski. W uroczystości wzięli udział laureaci, twórcy filmów, goście branżowi, przedstawiciele współpracujących z Festiwalem instytucji, przyjaciele Festiwalu. Oficjalnego zamknięcia Festiwalu dokonali: w imieniu Prezydenta Miasta Poznania - Grzegorz Ganowicz oraz przedstawiciel Partnera Głównego Festiwalu – Tomasz Frąckowiak, Dyrektor Regionu Bankowości Detalicznej PKO Banku Polskiego w Poznaniu.

Forum nauczycieli i filmowców *Filmowy obraz świata*. Forum było wydarzeniem

towarzyszącym 35. Międzynarodowego Festiwalu Filmów Młodego Widza Ale Kino! To spotkanie pasjonatów edukacji filmowej z całego kraju, którzy zainteresowani są rozwijaniem swoich kompetencji, nowymi inspiracjami i wspólną debatą. Uczestniczyli w nim nauczyciele wszystkich rodzajów szkół, animatorzy kultury, a także naukowcy, twórcy i przedstawiciele branży filmowej. Program Forum składał się z kilku komponentów: z części teoretycznej (wykłady), praktycznej (prezentacje projektów edukacyjnych), branżowej (prezentacja innych festiwali, projektów i inicjatyw filmowych i edukacyjnych), warsztatowej (warsztaty prowadzone przez twórców) oraz seansów wybranych z bogatej oferty Festiwalu Ale Kino!.

W tym roku tematem przewodnim Forum był *Filmowy obraz świata*. Dzieła sztuki danej epoki odzwierciedlają – nie zawsze oczywiście w sposób dosłowny – ważne oblicza rzeczywistości. Filmy dla młodego widza stanowią zatem również czuły sejsmograf zmian zachodzących w otaczającym nas świecie. A rzeczywistość kształtuje rodzaj i przesłanie wypowiedzi artystycznej. Program Forum zawierał więc omówienie różnorodnych zagadnień dotyczących współczesnego kina dla młodego widza w odniesieniu do realnego świata i ważnych tematów, które ono podejmuje. W Forum uczestniczyło 49-ciu nauczycieli i animatorów kultury z całego kraju. Zajęcia przygotowane i prowadzone były przez 21 osób (wykładowców, nauczycieli, artystów oraz uczniów).

Polish Must – Sees. Projekt realizowany od kilku lat przez Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu jako wydarzenie towarzyszące Festiwalowi Ale Kino! Jego celem jest promocja polskiego kina dla dzieci i młodzieży skierowana do gości Międzynarodowego Festiwalu Filmów Młodego Widza Ale Kino! W ramach projektu jego uczestnikom zaproponowano:

- możliwość zapoznania się z najnowszą i archiwalną polską produkcją filmową – animowaną i aktorską, krótko i pełnometrażową. Były to polskie filmy dla dzieci i młodzieży wyprodukowane w latach 2015–2017 oraz filmy dawniejsze, które znalazły się w programie Festiwalu w tych latach. Filmy odtwarzane były na 3 specjalnie stworzonych stanowiskach.
- informację dotyczącą realizatorów, producentów i dystrybutorów dostępnych filmów. Zapewniał ją katalog, wydany w wersji drukowanej. Katalog zawierał informacje o ponad 100 filmach.
- ułatwienie w zapoznaniu się z polskimi filmami znajdującymi się w programie Festiwalu poprzez opatrzenie większości z nich angielskimi napisami. W projekcie, który cieszył się dużym zainteresowaniem uczestników Festiwalu, brali udział jego zagraniczni profesjonalni goście w liczbie około 40 osób, a także liczni polscy uczestnicy imprezy.

Ale Kino! Industry Pro to projekt przeznaczony dla polskiego środowiska filmowego, ze szczególnym uwzględnieniem studentów szkół filmowych. Jego celem jest wsparcie rozwoju polskiego kina dla dzieci i młodzieży poprzez:

- poszerzenie kompetencji zawodowych twórców (scenarzystów i reżyserów), producentów i

dystrybutorów filmowych,

- wymianę idei i doświadczeń dotyczących realizacji filmów dla dzieci i młodzieży między profesjonalistami a studentami, którzy rozpoczynają swoją przygodę z filmem dla młodego widza,
- umożliwienie prezentacji pomysłów scenariuszowych i realizacyjnych oraz dyskusji na ich temat na forum złożonym z profesjonalistów z różnych krajów, szczególnie tych o rozwiniętym systemie produkcji filmów dla dzieci i młodzieży,
- tworzenie relacji zawodowych między uczestnikami,
- nawiązywanie i rozwój koprodukcji.

Dlaczego „Industry”? Projekt był skierowany do ludzi z branży, jego celem jest wsparcie rozwoju polskiego kina dla dzieci i młodzieży. Widzimy, że coś pozytywnego zaczyna się dziać na polskiej arenie kina dziecięcego i młodzieżowego, dlatego postanowiliśmy czynnie wspierać ten rozwój. Nowością w tegorocznym harmonogramie Industry Pro było Śniadanie Mistrzów – czyli okazja do indywidualnej rozmowy z wybranym twórcą.

W programie znalazły się:

- Master Class. Lekcja mistrzowska z wybitnym twórcą filmów dla dzieci.
- Mini Master Classes. Wykłady specjalistyczne innych twórców prezentujących swoje filmy podczas Festiwalu.
- Polish Films in Development. Prezentacja projektów polskich filmów dla dzieci i młodzieży, znajdujących się obecnie w różnych fazach rozwoju.

Filmuj z Gwiazdą, czyli warsztaty filmowe dla gimnazjalistów. Prowadzili je zaproszeni na Ale Kino! reżyserzy prezentujący swoje filmy w programie festiwalowym oraz popularni polscy aktorzy. Każdego dnia inna grupa młodzieży z innymi artystami realizowała krótki film, którego motywem przewodnim pozostawała fraza *W kosmos*. Efektem zajęć stały się cztery wyjątkowe i odmienne obrazy. Było to fantastyczne doświadczenie i przygoda zarówno dla młodych filmowców, jak i dla zaproszonych na Festiwal twórców.

Polska Światłoczuła. Malowanie światłem i malowanie w 3D. Polska Światłoczuła to projekt filmowy Doroty Kędzierzawskiej i Arthura Reinharta, którzy organizują bezpłatne pokazy polskich filmów i spotkania z aktorami, reżyserami i scenarzystami w pozbawionych kin miejscowościach. Malowanie światłem i malowanie w 3D polegało na tym, że w specjalnym namiocie w CK Zamek każdy mógł stworzyć świetlny obraz. Dodatkową atrakcją było malowanie w 3D przy pomocy gogli VR.

Spektakl teatralny *Kasieńka* w wykonaniu Miejskiego Teatru Miniatura w Gdańsku to uniwersalna opowieść o walce o siebie wbrew rzeczywistości, o akceptowaniu trudnych prawd i ich przewyciężaniu. O uprzedzeniach, przyjaźni, pierwszej miłości i sile, jaką może dać odkrywanie i realizacja swoich pasji. Poprzez sposób ujęcia tematu – jego bezpośrednią, autentyczną

emocjonalnie oraz dynamiczną formę – to historia nie tylko dla nastolatków. Spektakl jest adaptacją debiutanckiej powieści Sarah Crossan napisanej białym wierszem, która zdobyła wiele nagród, m.in. CBI Eilís Dillon Award, UKLA Book Award czy niemiecką Luchs Preis. W Polsce wydało ją w grudniu 2015 roku wydawnictwo Dwie Siostry. Adaptacja, reżyseria i inscenizacja: Anna Wieczur-Bluszcz.

Spotkania z twórcami. Tradycyjnie podczas Festiwalu odbyły się spotkania z twórcami prezentowanych filmów. Młodzi kinomani oraz ich opiekunowie wzięli udział w dyskusjach po obejrzanych filmach i mieli możliwość poznania fascynujących reżyserów, aktorów i scenarzystów. W tym roku młodzi widzowie zaprosili twórców filmów *Drużyna bohaterów* oraz *Wielka wyprawa Oskara* do swoich szkół.

Poznaj Poznań. Zagranicznych gości Festiwalu organizatorzy zaprosili do Rogalowego Muzeum Poznania na pokaz prezentujący tajemnice i wypiekanie rogalów świętomarcińskich wraz z elementami gwary i historii Poznania.

Wideo bar. Dla gości festiwalowych stworzone zostały specjalne stanowiska, przy których mogli na ekranach telewizyjnych oglądać niemal wszystkie filmy prezentowane na Festiwalu.

Częścią Festiwalu były wieczorne spotkania w specjalnie zaaranżowanym klubie festiwalowym. Po całodziennych festiwalowych zmaganiach dorośli widzowie i goście mogli odetchnąć w luźnej, klubowej atmosferze.

Widownia. Odbiorcy Festiwalu to dzieci i młodzież, goście i osoby akredytowane z Polski i zagranicy, pedagodzy uczestniczący w Festiwalu, przedstawiciele mediów. Jednym z istotnych elementów udanej frekwencji każdej edycji są ceny biletów, które często mają wpływ na liczbę widzów. W 2017 roku dzięki wsparciu finansowemu Partnera Głównego Festiwalu – PKO Banku Polskiego utrzymano ceny biletów z poprzednich dwóch lat.

Większość widowni stanowiły zorganizowane grupy szkolne z Poznania i okolic. Drugą co do wielkości grupą współtworzącą widownię Festiwalu była starsza młodzież i osoby dorosłe, biorący udział samodzielnie w pokazach popołudniowych. Bardzo ważną grupą, której udział w Festiwalu jest coraz większy, są dzieci w wieku od 2 do 4 lat, które uczestniczyły w seansach w towarzystwie rodziców lub opiekunów.

Po raz kolejny organizatorzy postanowili ułatwić dojazd na Festiwal grupom zorganizowanym z województwa wielkopolskiego. W ramach projektu Ale Autobus! szkoły, które zgłosiły chęć udziału w projekcjach, otrzymały zwrot kosztów przyjazdu na pokazy festiwalowe. W ten sposób widownia Ale Kino! powiększyła się o dużą grupę dzieci i młodzieży z całego regionu. W projekcie wzięło udział ponad 2500 widzów z 42 szkół. Akcja Ale Autobus! została zorganizowana dzięki wsparciu finansowemu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego i Stowarzyszenia Artystyczno-Edukacyjnego MAGAZYN.

Tegoroczny Festiwal to sukces frekwencyjny. Liczba widzów wyniosła przeszło 22 000 osób. Ale Kino! wciąż się rozwija i staje się coraz bardziej zauważalne na mapie europejskich festiwali. Jego prestiż wciąż rośnie, co również przekłada się na liczbę widzów, którzy już mają świadomość, że wysoki poziom prezentowanych filmów to gwarancja, jaką daje Festiwal Ale Kino!

Promocja Festiwalu. Promocja MFFMW Ale Kino! objęła działania nastawione na odbiorców w kraju i za granicą. Poza Polską impreza promowana była podczas Berlinale oraz innych festiwali filmowych, w tym w Zlinie, Chemnitz, Frankfurt nad Menem i Erywaniu, natomiast w Polsce m.in. na Tarnowskiej Nagrodzie Filmowej i Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni.

Publikacje festiwalowe obejmowały przede wszystkim katalog i program, ale również ulotki promocyjne, materiały merytoryczne dla pedagogów, zaproszenia na wszystkie wydarzenia. Najszerzej dystrybuowanym drukiem był program, który został wydany w postaci informatora z krótkimi opisami filmów oraz w postaci spisu. Już od połowy listopada rozprawdany był przez organizatorów wraz z plakatem w szkołach, kinach, instytucjach kultury, bibliotekach, miejskich punktach informacyjnych, teatrach, centrach handlowych. Drukowany katalog ze szczegółowymi informacjami na temat prezentowanych filmów to najważniejsza i najobszerniejsza publikacja. Ponadto nośnikiem identyfikacji festiwalowej był zestaw gadżetów: przypinka, smycz, torba, koszulka, czapki, wlepki, breloki, cukierki, festiwalowe kubki.

Dzięki współpracy z wieloma instytucjami i firmami reklama Festiwalu była obecna w różnych mediach: prasie, internecie, radiu, telewizji, mediach społecznościowych oraz w przestrzeni miejskiej w postaci plakatów, bannerów wielkoformatowych, standów oraz spotów wyświetlanych na ekranach w Multikinie i CK Zamek.

W trosce o to, aby rzetelna informacja docierała zarówno do dziennikarzy lokalnych, jak i krajowych, utrzymywano kontakty z prasą, radiem, telewizją oraz portalami internetowymi przez cały rok. Regularnie przesyłano komunikaty prasowe do około 300 przedstawicieli mediów.

W 2017 roku organizatorzy zrezygnowali z rytuału nadawania tytułu patrona medialnego, wierząc, że dzienniki, tygodniki i miesięczniki, portale, stacje radiowe i telewizyjne, a także niezależni dziennikarze oraz blogerzy (którzy na co dzień ze sobą rywalizują lub polemizują) będą ponad to. Że na swoich łamach, wizjach i w eterach zechcą poinformować o Festiwalu – a także w nim uczestniczyć, opisać go i ocenić – z potrzeby serca, z pasji, z przekonania o tym, że to wartościowe przedsięwzięcie. Tak się rzeczywiście stało!

W 2017 roku na Festiwalu akredytowało się ponad 50 dziennikarzy, a co najmniej drugie tyle bardzo aktywnie zaangażowało się w jego bieżące anonsowanie, relacjonowanie i recenzowanie. Szczególnie wślawiły się w tej sprawie: miesięcznik „IKS” oraz portal kulturapoznan.pl, miesięcznik „KINO”, „Magazyn Filmowy SFP”, „Gazeta Wyborcza” w

Poznaniu, „Głos Wielkopolski”, Radio Pogoda w Poznaniu, Program III Polskiego Radia, Radio Meteor, Wielkopolska Telewizja Kablowa, Winogradzka Telewizja Kablowa, TVP Poznań, Program I Telewizji Polskiej („Teleexpress”), portal onet.pl.

14 listopada w sali kinowej Multikina 51 w Poznaniu odbyła się konferencja prasowa 35. Międzynarodowego Festiwalu Filmów Młodego Widza Ale Kino!, w której wzięli udział zaproszeni goście: Tomasz Frąckowiak – Dyrektor Regionu Bankowości Detalicznej PKO Banku Polskiego w Poznaniu, reprezentujący Partnera Głównego Festiwalu PKO Bank Polski; Marcin Kostaszuk z Wydziału Kultury Urzędu Miasta Poznania, który reprezentował Prezydenta Miasta Poznania Jacka Jaśkowiaka; Michał Maćkowski – dyrektor regionalny Multikino S.A. Podczas konferencji Jerzy Moszkowicz, dyrektor Festiwalu, zaprezentował program z podziałem na Konkurs i sekcje tematyczne, opowiedział o wybranych filmach (ze szczególnym uwzględnieniem tych, które otrzymały już nagrody na światowych festiwalach filmowych), nagrodach (w tym o nagrodzie Ale Debiut! PKO Banku Polskiego), wydarzeniach specjalnych (gale otwarcie i zamknięcia Festiwalu), podał również festiwalowe statystyki. Konferencję prowadziła Ewa Obrębowska-Piasecka – rzecznik prasowy Festiwalu. Zgromadzeni dziennikarze otrzymali bardzo szczegółowe materiały prasowe, które zostały również zamieszczone na stronie internetowej alekino.com.

Media. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku odnotowano 900 materiałów medialnych. 792 zamieszczono w przestrzeni internetowej, ponad 100 ukazało się w prasie, radiu i telewizji.

Dzięki współpracy z telewizją WTK w Poznaniu powstało studio festiwalowe, które na bieżąco informowało mieszkańców o aktualnościach, a zaproszeni goście udzielali w nim wywiadów. Zrealizowanych zostało pięć programów transmitowanych na żywo na antenie oraz w internecie.

Wywiady radiowe z organizatorami Festiwalu emitowane były na ogólnopolskiej antenie Programu III Polskiego Radia, Radia Pogoda, Radia Złote Przeboje, Radia Afera i Rock Radia. Zrealizowano specjalne audycje *Zagadkowej niedzieli* Katarzyny Stoparczyk oraz relacje Ryszarda Jaźwińskiego w programie *Fajny film*. Równolegle emitowane były zapowiedzi, spoty reklamowe, informacje w serwisach.

Reklamy prasowe pojawiły się w miesięcznikach „Kino”, „IKS”, „Magazyn Filmowy SFP”, „Tele Pro” oraz w magazynie „Fika”. Artykuły zapowiadające i obszerne kampanie festiwalowe publikowane były regularnie w lokalnym wydaniu „Gazety Wyborczej” i w „Głosie Wielkopolskim”.

Organizatorzy nastawili się na szeroką kampanię w internecie, wychodząc z założenia, że to on jest dziś podstawowym źródłem informacji dla tych grup odbiorców, do których adresujemy nasz Festiwal (nauczyciele, rodzice, młodzież, dzieci). Kampania na Facebooku i Instagramie miała

ponad 700 tysięcy wyświetleń.

W ramach współpracy na portalu onet.pl pojawiły się zapowiedzi Festiwalu, bannery w postaci gifów oraz codzienne relacje z Festiwalu. Festiwal był promowany również na stronach internetowych wielu partnerów: Multikina 51, PISF-u, CK Zamek, kulturapoznan.pl, miastodzieci.pl, edukacja.net. Spot Festiwalu był emitowany jako reklama na YouTube oraz na portalu poznan.gazeta.pl. Zapowiedzi festiwalowe pojawiały się w newsletterach Centrum Sztuki Dziecka, miastodzieci.pl, czasdzieci.pl, dziecipoznan.pl. Informacje pojawiły się m.in. na najważniejszych portalach filmowych: portalfilmowy.pl, cinema.pl, stopklatka.pl, filmweb.pl; portalach kulturalnych: kulturaonline.pl, culture.pl, news.o.pl, pokulture.pl, kulturownia.pl, city.pl; oraz w serwisach: film.wp.pl, film.interia.pl, film.onet.pl, pap.pl, wyborcza.pl, wiadomosci.gazeta.pl, tvp.pl, tvp.info, rmfclassic.pl, wiadomosci.onet.pl, wiadomosci24.pl, polskatimes.pl, polskieradio.pl, a także w serwisach parentingowych i lokalnych.

#Alekinarze – niemal setka młodych ludzi wyposażonych w informacje, gadżety festiwalowe, plakaty, zdjęcia stała się już po raz kolejny ambasadorkami Festiwalu, na bieżąco informując o nim i relacjonując go na swoich blogach i profilach na Facebooku, Instagramie i Snapchacie.

#Alekiniaki – na Facebooku od dwóch lat aktywnie działa grupa Alekiniaki – liczy ponad 1000 osób, które swobodnie wymieniają się wrażeniami z Festiwalu.

Outdoor. W Poznaniu kampania trwała od początku listopada 2017 roku. Dystrybucja plakatów i ulotek objęła biblioteki, Urząd Miasta Poznania, Centrum Informacji Miejskiej, szkoły, przedszkola, ośrodki kultury, kawiarnie, kluby – łącznie około 200 miejsc. Wśród elementów wielkoformatowych znalazły się: banner i festiwalowe flagi nad wejściem do Multikina 51 oraz na CK Zamek. Cała główna ulica Poznania pomiędzy dwoma obiektami kinowymi została udekorowana festiwalowymi flagami. Spoty festiwalowe były emitowane w sieci kin Multikino w niemal całej Polsce od połowy listopada przed wybranymi seansami oraz na ekranach plazmowych Multikina i CK Zamek.

Ale Kino! było widoczne w niemal całym Poznaniu, także dzięki wspaniałej flocie samochodowej Volkswagen udekorowanej w festiwalowe barwy oraz specjalnemu Ale Autobusowi!, który dowoził najmłodszych widzów z najbardziej odległych zakątków miasta na „alekinowe” seanse.

Promocyjne wydarzenia specjalne. We wrześniu organizatorzy zaprosili dzieci i młodzież z poznańskich szkół podstawowych i gimnazjalnych na specjalne seanse promujące Ale Kino! i jednocześnie zachęcające do udziału w konkursie na jury dziecięce Festiwalu. Specjalnie dla dyrektorów oraz pedagogów szkół i placówek oświatowych w październiku i listopadzie przygotowano specjalne pokazy filmowe połączone z prezentacją programu 35. Międzynarodowego Festiwalu Filmów Młodego Widza Ale Kino!

W dwie niedziele listopada zaprezentowano seanse promujące sekcję festiwalową Ale Kino! z Psem.

Działania ambientowe. Promocja bezpośrednia i działania ambientowe, które rozpoczęły się 20 listopada, objęły w 2017 roku znaczącą część działań promocyjnych:

– Ale Kino! o poranku – kosmiczna kawa. Aktorzy w kosmicznych kostiumach z termosami-plecakami częstowali kawą i herbatą mieszkańców Poznania czekających na przystankach tramwajowych i autobusowych w głównych punktach miasta (m.in.: Most Teatralny, Rondo Rataje, Most Dworcowy, ul. Królowej Jadwigi przy Multikinie). Astronauci (trzy pary) podawali ciepłe napoje w kubku z Alekiniakiem, życząc miłego dnia i zapraszając na kosmiczne, filmowe doładowanie w dniach 3–10 grudnia.

– muzyczne zaproszenie na Ale Kino! Przez dwa ostatnie tygodnie przed Festiwałem Ale Kino! poznańskie tramwaje odwiedzali młodzi śpiewający ludzie. Zaproszenie na Ale Kino! było zaskakujące, nietypowe i przyjemne. Piosence „Czekamy na filmy” towarzyszyły małe instrumenty muzyczne, np. ukulele.

– Rakiety Ale Kino! – kosmiczne warsztaty. Ze specjalnie przygotowanych tekturowych arkuszy dzieci wyciskały paluszkami rakiety z przygotowanego wykroju i składały ją w model. Następnie każda rakietka została oklejona Alekiniakami, pomalowana, ozdobiona papierowymi kształtami, bibułą itp. Warsztaty koordynowała trójka animatorów w kosmicznych kostiumach (koszulki z Alekiniakiem, błyszczące srebrne spódnice i srebrne dodatki). Rakiety były prezentem dla widzów.

Organizatorzy Festiwalu wspólnie z Partnerem Głównym PKO Bankiem Polskim zorganizowali działania interaktywne umilające najmłodszym widzom oczekiwanie na seanse filmowe z udziałem sympatycznych maskotek – Żyrafy Lokatki oraz Pancernika Hatetepesa, bohaterów Szkolnych Kas Oszczędności PKO Banku Polskiego.

10. Międzynarodowy Festiwal Filmów Animowanych

Animator dla dzieci

7 – 15 lipca 2017

W ramach 10. Międzynarodowego Festiwalu Filmów Animowanych ANIMATOR, odbyły się pokazy dla najmłodszych pod nazwą **Animator dla dzieci**, którego organizatorem jest Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu. Dziecięca część Festiwalu obejmowała min. *Nowości ze Świata*, czyli wybór najnowszych, wybitnych pełnometrażowych filmów animowanych dla młodych widzów, retrospektywę filmów animowanych Witolda Giersza, animowane baśnie, bajki i legendy wykonane w różnych technikach z muzyką Krzysztofa Pendereckiego, czeskie animacje dla dzieci powstałe w ostatnich latach zaprezentowała szkoła filmowa FAMU. Odbył się również seans Mistrzowie Animatorów Jutra - pokaz filmów animatorów prowadzących warsztaty Animator Jutra, wydarzenia

specjalne.

W ramach Animatora Jutra odbyły się warsztaty dla 10 grup dzieci, prowadzone przez polskich i zagranicznych artystów. W warsztatach uczestniczyło 150 dzieci, w seansie finałowym około 400 osób. Powstało 5 filmów. Warsztaty i prowadzący je artyści:

- *Narysuj dźwięk* – warsztat w technice animacji rysunkowej (prowadzenie: prof. Jacek Adamczak),
- *Straszdyła rodzime; wśród lasów, na polach, na wodach, na wietrze* – warsztat w technice animacji malowanej na szkłe (prowadzenie: Katarzyna Zimnoch i Paweł Kleszczewski),
- *Zamieńmy się na chwilę w zwierzęta* – warsztat w technice piksilacji (prowadzenie: Caroline Nugues – Belgia),
- *Zabawa z mistrzami starej komedii* – warsztat w technice rotoskopii (prowadzenie: Clémentine Robach – Francja),
- *Spotkania* – warsztat w technice animacji lalkowej (prowadzenie: Michael Carrington).

Animator dla dzieci upowszechnia dokonania światowej i polskiej kinematografii, zapoznaje najmłodszych widzów z najważniejszymi twórcami filmu animowanego i ich dziełami oraz z najnowszymi produkcjami. Warsztaty z kolei są przykładem nowoczesnych metod edukacji multimedialnej młodych. Poprzez wykorzystanie prostych technik (rysowanie, malowanie, wycinanki), a następnie ich obróbkę wizualną dzieci poznają wszystkie etapy powstawania filmu animowanego. To żmudna, ale fascynująca praca-zabawa, które pozwala młodym twórcom nieco inaczej spojrzeć na oglądane później filmy animowane.

Pokazy filmowe, wydarzenie specjalne oraz warsztaty odbywały się w CK Zamek.

Wydarzenia były skierowane do dzieci od 5 - 12 roku życia. Łączne w warsztatach i seansach wzięło udział niemal **3000 osób**.

8. Festiwal Filmów Młodego Widza Wędrujące Ale Kino!

wrzesień – listopad

Z myślą o dzieciach i młodzieży z małych ośrodków, Międzynarodowy Festiwal Filmów Młodego Widza Ale Kino! powołał do życia w 2010 roku stowarzyszony projekt pod nazwą ***Festiwal Filmów Młodego Widza Wędrujące Ale Kino!*** Jest to przewoźna wersja Festiwalu, mogąca podróżować do różnych miejsc w całym kraju, tam, gdzie dzieci na co dzień nie obcuja z kinem.

Specjalnie wyselekcjonowane filmy 34. Międzynarodowego Festiwalu Filmów Młodego Widza Ale Kino! w Poznaniu znowu podróżowały po różnych zakątkach Polski. Wraz z innymi atrakcjami dotarły do dziewięciu miejscowości oddalonych od wielkomiejskich ośrodków kultury. 27 września po raz ósmy w swoją trasę wyruszyło Wędrujące Ale Kino! W tym roku na jego dwumiesięcznej trasie znalazło się dziewięć przystanków: Lipno (27–29 września), Cieplewo (2–4

października), Hajnówka (9–11 października), Zbąszyń (16–18 października), Szczaniec (19–21 października), Czarnków (23–25 października), Pacanów (6–8 listopada), Rytel (13–15 listopada) i Gołdap (27–30 listopada). Dotarli tam najciekawsze filmy poprzedniej edycji poznańskiego festiwalu skierowane do widzów w czterech grupach wiekowych: zestaw przepięknych animacji dla przedszkoli, fantastyczni *Pan Żaba* i *Traktorek Florek* dla klas I–III szkół podstawowych, wielkie hity kinowe *Nazywam się Cukinia* i *Za niebieskimi drzwiami* dla klas IV–VI szkół podstawowych i poruszająca *Miss Impossible* dla młodzieży powyżej 12 lat. Jak co roku, młodzi widzowie sprawdzili się w roli krytyków filmowych – wyświetlane dzieła z całego świata zostały ocenione zarówno przez młodzieżowe jury konkursu o Wędrujące Koziołeczki, jak i przez całą publiczność – a to za sprawą specjalnego plebiscytu. Projekcjom konkursowym towarzyszył również dodatkowy pokaz retrospektywny – podczas uroczystej gali w każdej miejscowości odbył się seans słynnego na całym świecie filmu *Dosięgnąć nieba* z 1990 roku, który wyprodukował laureat poznańskich Platynowych Koziołków Rock Demers. Uczestnicy Wędrującego Ale Kino! wzięli udział w warsztatach animacji i reportażu, a także spotkali się z twórcami repertuarowych filmów.

Łącznie odbyły się 63 seanse i 17 warsztatów. W wydarzeniach wzięło udział ok. **7500 osób**.

PROJEKTY ARTYSTYCZNE I EDUKACYJNE

Scena Wspólna w Poznaniu

styczeń – grudzień

Scena Wspólna to inicjatywa zrealizowana przy współpracy Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu ze Szkołą Podstawową nr 83 im. Emilii Waśniowskiej. Nowoczesna, wielofunkcyjna przestrzeń, którą od otwarcia 17 września 2013 r., wypełniają przede wszystkim spektakle teatralne dla dzieci i młodzieży, ale także koncerty, projekcje filmowe, czytania, dyskusje, wystawy, konferencje, spotkania twórcze.

W okresie sprawozdawczym Centrum Sztuki Dziecka na Scenie Wspólnej przeprowadziło:

- wydarzenia w ramach *Sztuka Szuka Malucha* (Small Size Days Poznań) – **10 wydarzeń w dniach 28-29.01.2017**
- spektakl gościnny *Sandman* VILNIAUS TEATRAS „LĖLĖ“ (Litwa, Wilno) na zaproszenie i przy współpracy z Teatrem Animacji w Poznaniu – **1 wydarzenie w dniu 23.02.2017**
- wernisaż, wystawa i warsztaty dla dorosłych, nauczycieli, studentów, animatorów w ramach *16. Międzynarodowych Warsztatów Niepokoju Twórczego Kieszeń Vincenta* – **4 wydarzenia w dniach 9-11 maja 2017**
- *Dni sztuki V LO* (pokazy uczniów) w ramach współpracy z V Liceum Ogólnokształcącym

- im. Klaudyny Potockiej w Poznaniu – **1 wydarzenie w dniu 20 marca 2017**
- spotkanie twórcze *Którędy do dźwięku* Jarka Kordaczuka, wydarzenie w ramach *21. Biennale Sztuki dla Dziecka* – **2 wydarzenia w dniu 12 kwietnia 2017** oraz ten sam tytuł w ramach wydarzeń gościnnych – **5 wydarzeń w dniach 16 i 17 listopada 2017 – sumując 7 wydarzeń w roku 2017**
 - wydarzenia w ramach *21. Biennale Sztuki dla Dziecka* – **29 wydarzeń w dniach 28.05-04.06.2017**
 - interaktywny spektakl plenerowy (wyprodukowany w ramach *21. Biennale Sztuki dla Dziecka*) *Zabawy podwórkowe* – **4 wydarzenia** (lipiec i wrzesień)
 - wydarzenia w ramach *Sztuka Szuka Malucha* – **55 wydarzeń w dniach 4-9 lipca 2017**
 - pokaz filmowy *Sonia śpi gdzie indziej* – **1 wydarzenie w dniu 16 lipca 2017**
 - wydarzenia w ramach *Finale 21. Biennale Sztuki dla Dziecka* (koncert-spektakl *AJDE!* w wykonaniu Radosława Elisa i Igora Fiałkowskiego oraz zespołu Tsigunz Fanfara Avantura oraz spotkanie w ramach *Obserwatorium Sztuki dla Dziecka*) – **2 wydarzenia w dniu 8 października 2017**
 - wydarzenia w ramach projektu *Biblioteka wyobraźni* – **3 wydarzenia w dniach 13 i 17 listopada 2017**
 - wydarzenia w ramach 8. edycji Festiwalu Teatralnego *KONTEKSTY REDEFINICJE* Teatru Animacji (przeprowadzonej przy współpracy z Centrum Sztuki Dziecka) – **4 wydarzenia w dniach 24-26 listopada 2017**
 - wydarzenia w ramach *35. Międzynarodowego Festiwalu Filmów Młodego Widza Ale Kino!* (*Platynowa Gala Reksia* oraz *Kasieńka* spektakl gościnny z Miejskiego Teatru Miniatura z Gdańska) – **3 wydarzenia w dniach 3-4 grudnia 2017**
 - pokazy filmowe w ramach *35. Międzynarodowego Festiwalu Filmów Młodego Widza Ale Kino!*
Ale Kino! Najnajmłodszego widza (Bezłotek) – **6 wydarzeń w dnia 9-10 grudnia 2017**
 - spektakle gościnne (Teatr Atofri) – **8 wydarzeń** (styczeń-grudzień)
 - *Scenę Czytaną*, czytane prezentacje dramatów dla dzieci i młodzieży – **10 wydarzeń** (styczeń-grudzień)
 - wydarzenia teatralne własnej produkcji (spektakle):
 - *Chodź na słówko* (**2 razy**)
 - *Chodź na słówko 2* (**1 raz**)
 - *Morfeusz Sen* (**16 razy**)
 - *Olbrzymek* (**7 razy**)

- *Stopklatka (8 razy)*
- *blisko (17 razy)*
- *Nina i Paul (4 razy)*
- *Alicja (6 razy)*
- *Dupak (6 razy)*
- *Jeremi się ogarnia. LOL (5 razy)*

W okresie sprawozdawczym na Scenie Wspólnej odbyły się **222 wydarzenia**, w których wzięło udział ok. **11 600 widzów/uczestników**.

W ramach budowania repertuaru na Scenie Wspólnej w okresie sprawozdawczym Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu wyprodukowało cztery spektakle:

- *Morfeusz Sen*, monodram Radosława Elisa dla dzieci od 5 do 7 lat i bliskich im dorosłych na podstawie tekstu Jerzego Moszkowicza w reżyserii autora. Scenografię zaprojektował i wykonał Jakub Psuja, kostiumy przygotowała Angelina Janas-Jankowska, muzykę skomponował Gabriel Kaczmarek, ruch sceniczny skonsultowała Paulina Wycichowska. W spektaklu występuje Radosław Elis. Jest to propozycja teatralna dla dzieci w wieku od 5 do 7 lat. Prapremiera spektaklu odbyła się 12 lutego 2017 roku.
- *Alicja*, na podstawie autorskiego tekstu napisanego przez młodzież należącą do Klubu przy Wspólnej, w reżyserii Doroty Abbe, która zajęła się także scenografią i dramaturgią spektaklu. W spektaklu występuje młodzież z Klubu przy Wspólnej. Jest to propozycja dla widzów powyżej 13 roku życia. Prapremiera spektaklu odbyła się 10 kwietnia 2017 roku.
- *Dupak*, na podstawie tekstu Piotra Bulaka w reżyserii Jerzego Moszkowicza. Scenografię zaprojektował i wykonał Jakub Psuja, kostiumy przygotowała Angelina Janas-Jankowska, muzykę skomponowała Karolina Supron, ruch sceniczny ułożył Adrian Rzetelski. W spektaklu występują absolwentki Studia Aktorskiego STA w Poznaniu: Paula Głowacka, Jagoda Łukomska, Marika Liana, Karolina Supron, Monika Krzewińska oraz aktorka Teatru Nowego im. T. Łomnickiego w Poznaniu Małgorzata Łodej-Stachowiak. Jest to propozycja teatralna dla młodzieży powyżej 14 roku życia. Prapremiera miała miejsce na Scenie Wspólnej 29 września 2017.
- *Jeremi się ogarnia. LOL*, na podstawie tekstu Szymona Jachimka w reżyserii Doroty Abbe. Scenografię i kostiumy do spektaklu zaprojektowała Grupa Mixer, muzykę skomponował Grzegorz Mazoń, animację kolektyw .wuj. Wokal skonsultowała Karolina Supron, choreografię Paulina Wycichowska. Materiały filmowe przygotował i opracował Maciej Bronikowski REALizacje filmowe. W spektaklu występują studenci i absolwenci Studia

Aktorskiego STA w Poznaniu: Julia Patan, Kinga Roszak, Nikodem Kaczmarek, Mateusz Jan Pluta, Michał Satława, Piotr Czeaka. Jest to propozycja teatralna dla widzów powyżej 11 roku życia. Prapremiera miała miejsce na Scenie Wspólnej 5 listopada 2017.

Wielka Przygoda z Filmem

warsztaty filmu fabularnego dla młodzieży

styczeń – grudzień

W styczniu rozpoczęto 23. edycję *Wielkiej przygody z filmem*. W wyniku spotkań kwalifikacyjnych, zaproszono do udziału w projekcie 4 grupy warsztatowe z: Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej im. Z. Tylewicza w Poznaniu, Ośrodka Kuratorskiego przy Sadzie Rejonowym Poznań Stare-Miasto, Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Rodzinom Amici w Poznaniu i Gimnazjum nr 1 w Luboniu .

Opieki artystycznej podjęli się reżyserzy: Mariusz Palej, Maciej Sterło-Orlicki, Tomasz Dettloff oraz Mikołaj Haremski.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono: 4 spotkania organizacyjno-kwalifikacyjne, 12 warsztatów scenariuszowych, 4 spotkania operatorsko - realizacyjne, 4 trzydniowe plany zdjęciowe oraz 4 warsztaty montażowe. Razem 38 dni warsztatowych. Pomiędzy spotkaniami warsztatowymi prace są kontynuowane drogą konsultacji mailowych z opiekunami artystycznymi oraz na utworzonych na Facebooku zamkniętych grupach filmowych.

Podobnie jak w latach poprzednich, zajęcia warsztatowe stanowią integralną część procesu terapeutyczno – wychowawczego prowadzonego przez uczestniczące w projekcie placówki i szkoły.

Podstawowym zadaniem dla uczestników jest samodzielna realizacja, według własnego pomysłu, krótkiej kilkuminutowej etiudy fabularnej lub dokumentalnej. Jednocześnie zajęcia stanowią praktyczną formę poszerzenia i uzupełnienia szkolnej edukacji filmowej. Poprzez uczestnictwo w cyklu zajęć teoretycznych i praktycznych uczniowie przygotowani są do samodzielnej i krytycznej analizy oraz interpretacji różnorodnej produkcji filmowej i telewizyjnej.

Spotkania pozwalają także grupie najzdolniejszej młodzieży poznać podstawy warsztatu, technik i sposobów realizacji filmu, umożliwiając im dalsze samodzielne kontynuowanie swoich zainteresowań i uczestnictwo w amatorskich klubach filmowych.

Założeniem warsztatów jest aktywny udział uczniów we wszystkich etapach powstawania filmu. Uczestnicy sformułowali temat filmu, rozpisali go w scenariusz, a potem w scenopis. Wybrali spośród zespół realizacyjny oraz aktorów. Na wszystkich etapach realizacji filmu uczestnikom pomagają profesjonalni reżyserzy, operatorzy kamer, montażyści instruktorzy Centrum

oraz pedagodzy i nauczyciele.

Filmy stanowiące rezultat projektu zostały zaprezentowane w grudniu na specjalnym pokazie kinowym podczas 35. Międzynarodowego Festiwalu Filmów Młodego Widza Ale Kino! w Poznaniu. Filmy mogą brać udział w krajowych i międzynarodowych festiwalach i konkursach nieprofesjonalnej twórczości filmowej.

W projekcie wzięło udział przeszło **80 uczestników oraz 10 pedagogów i opiekunów**. Na kinowej premierze zrealizowane filmy obejrzało 360 widzów. Filmy młodych twórców można zobaczyć na internetowej stronie Centrum oraz Youtube.

17. Zimowe Pogotowie Sztuki

1 – 10 lutego

Już po raz siedemnasty Pogotowie Sztuki przygotowało bogata ofertę warsztatów artystycznych dla dzieci spędzające ferie zimowe na terenie Poznania. Zimowe Pogotowie Sztuki to warsztaty twórcze dla dzieci i młodzieży prowadzone przez zaproszonych artystów w czasie ferii zimowych. Celami realizacji zadania było: przybliżyć uczestnikom w atrakcyjny sposób różnorodne formy działań plastycznych, zainteresować oraz zapoznać uczestników z różnymi technikami plastycznymi, literackimi i nowymi mediami poprzez aktywność twórczą, zachęcenie do własnych poszukiwań artystycznych i do pracy zespołowej, uczenia się lepszego rozumienia sztuki jak również kształtowanie wrażliwości estetycznej.

Dzieci i młodzież wspólnie z artystami tworzyli książki artystyczne, asamblaże, a nawet krótkie filmy w technice animacji poklatkowej. Warsztaty odbywały się w godzinach przed i popołudniowych i trwały około dwóch godzin. W miejscu prowadzenia warsztatu, po zakończeniu działań uczestnicy z artystami przygotowali prezentację powstałych prac, a po zakończeniu turnusu uczestnicy będą mogli zabrać prace do domu. Działania i powstałe prace były dokumentowane, a wybrane fotografie z przebiegu zadania zostały udostępnione na stronie www.csdpoznan.pl.

Udział grup w projekcie odbywał się na zasadzie zgłoszeń organizatorów półkolonii, decydowało pierwszeństwo zgłoszeń. Warsztaty stały się także inspiracją dla nauczycieli, instruktorów, którzy bardzo zaangażowali się w pracy zespołowej. Zajęcia warsztatowe prowadzi artyści Aleksandra Andreeva, Agata Bończak, Krzysztof Dziemian, Natalia Kołacz, Wojciech Nowak, Piotr Pawlak, Marta Tracewska, Kamila Tworek, Tadeusz Wiczorek, Krzysztof Wosik.

Warsztaty prowadzone były w kilku placówkach miasta Poznania: Miejski Dom Kultury nr 3, Dom Kultury Orle Gniazdo, Dom Kultury Bajka, Dom Kultury Polan Sto, Dom Kultury Pod Lipami, Klub Osiedlowy Kopernik, Dom Kultury Wiktorja oraz Dom Kultury Stokrotka.. Współorganizatorem projektu było Stowarzyszenie Artystyczno-Edukacyjne Magazyn.

Przebieg warsztatów był relacjonowany w Winogradzkiej Telewizji Kablowej. Dokumentacja z przebiegu warsztatów została udostępniona na stronie internetowej Centrum.

Przeprowadzono 17. warsztatów twórczych w których wzięło udział około 350 dzieci.

Small Size Days 2017

przestrzeń i czas dla najmłodszych

28 – 29 stycznia

Small Size Days łączy najnajmłodsze dzieci, ich rodziny i opiekunów oraz twórców we wspólnym odkrywaniu sztuki, jako istotnego elementu życia – już od chwili narodzin.

Small size days to wielkie światowe święto sztuki dla najnajmłodszych, organizowane w ramach projektu *Small size performing arts for early years* (realizowanym w ramach programu Kreatywna Europa), w którym uczestniczy 17 organizacji z 15 krajów. Liderem projektu jest La Baracca Testoni Ragazzi. Small size days odbywa się każdego roku w ostatni weekend stycznia, równoległe w wielu miastach świata

Z tej okazji Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu zaprosiło na:

- spektakl *Len* Teatru Atofri
- spektakl *blisko* Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu
- spektakl LABirynt Art Fraction Foundation
- pokazy filmowe *Świat według Lily*

W wydarzeniach wzięło udział ok. 350 osób.

XIII Poznańskie Spotkania Targowe Książka dla dzieci i młodzieży

24 – 26 marca

W ramach spotkań, na terenie MTP w Poznaniu, Centrum prowadziło stoisko, na którym prezentowano własne książki z serii *Sztuka i Dziecko* oraz zeszyty *Nowych Sztuk dla Dzieci i Młodzieży*. Stoisko cieszyło się dużym zainteresowaniem, głównie nauczycieli, animatorów kultury, ale także rodziców, którzy oprócz wydawnictw zainteresowani byli także ogólną działalnością instytucji, a szczególnie działalnością Sceny Wspólnej. Ponadto zorganizowano czytanie sztuki *Jeremi się ogarnia. LOL* z udziałem studentów Studia Aktorskiego STA pod opieką reżyserską Doroty Abbe oraz spotkanie z autorem tekstu Szymonem Jachimkiem pod hasłem *Ogarniamy Szymona Jachimka*.

W wydarzeniu wzięło udział ok. 50 osób.

Ogólnopolski Przegląd Filmów Animowanych Tworzonych przez Dzieci OKO KALEJDOSKOPU

24 – 25 i 28 kwietnia 2017

seanse oraz warsztaty dla dzieci

Ogólnopolski Przegląd Filmów Animowanych Tworzonych przez Dzieci OKO KALEJDOSKOPU powołany został w celu wspierania dzieci tworzących filmy animowane i stworzenia szerokiej, ogólnokrajowej platformy prezentacji ich twórczości. Bierze w nim udział kilka partnerskich instytucji kultury z całego kraju, które chcą wspólnie rozwijać ideę popularyzacji filmu animowanego tworzonego przez dzieci. Motorem współpracy i podejmowanych działań jest świadomość ogromnego potencjału drzemącego w młodych twórcach oraz dążenie do wspierania ich w rozwijaniu swoich umiejętności poprzez prezentację ich filmów, wzajemny kontakt i wymianę doświadczeń. Na Przegląd nadesłano 136 animacji. Podczas głównej edycji Przeglądu, której organizatorem jest Centrum Sztuki Dziecka, zaprezentowano je w sali Kina Pałacowego w Poznaniu. Po seansach odbyły się warsztaty i spotkania z twórcami: *Dzieci o emigracji* (Monika Kuczyniecka), *Kino od kuchni* (Paweł Prewencki), *Muzyka solą malowana* (Aleksandra Korejwo), *Pchły w klatce* (Bartosz Zarzycki i Krzysztof Dublański), *Studio pełne bajek* (Ewa Sobolewska, Telewizyjne Studio Filmów Animowanych), Kolejnym etapem projektu była prezentacja filmów w jedenastu instytucjach partnerskich w różnych miastach Polski.

W wydarzeniach organizowanych w Poznaniu uczestniczyło około 700 dzieci.

16. Międzynarodowe Warsztaty Niepokoju Twórczego Biennialowa Kieszeń Vincenta

8 – 12 maja

W 2017 roku *Kieszeń Vincenta* nawiązywała do pojęcia śmiechu i związanych z nim skojarzeń. Działania zaprojektowane zostały z myślą o dzieciach szkół podstawowych i młodzieży gimnazjalnej. Forma realizacji przygotowanych propozycji opierała się na triadzie: obraz – ruch – dźwięk.

Program Biennialowej Kieszeni Vincenta składał się z pięciu części: selekcyjnej, praktycznej, refleksyjno-teoretycznej, artystycznej i publikacji.

W część selekcyjnej dokonano wyboru scenariuszy i zespołów młodych animatorów którzy nadesłali swoje scenariusze warsztatów twórczych dla dzieci i młodzieży. Zespół realizujący zadanie (prof. Marcin Berdyszak, dr Magdalena Parnasow-Kujawa, Wojciech Nowak, Tadeusz Wieczorek) dokonał wyboru 8. scenariuszy warsztatów twórczych, nadesłanych przez zespoły młodych animatorów z Polski i zagranicy: Uniwersytetu w Ostrawie (Czechy), Uniwersytetu w Wielkie Tarnowo (Bułgaria), Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu, Uniwersytetu Mikołaja

Kopernika w Toruniu i także z uczelni plastycznych – Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, Łodzi, Wrocławia oraz z Państwowa Akademia Projektowania i Sztuki w Charkowie (Ukraina).

Wybrano także 15. scenariuszy do publikacji.

W część praktyczna odbyły się:

– warsztaty twórcze, ok. dwugodzinne z udziałem dzieci i młodzieży szkolnej - poprowadzone przez zaproszone zespoły animatorów w parku na Cytadeli, przez trzy dni, w godzinach przedpołudniowych,

– warsztaty twórcze z udziałem zespołów młodych animatorów , nauczycieli - poprowadzone przez zaproszonych artystów. W godzinach popołudniowych podczas Forum Kieszeni Vincenta odbyły się warsztaty: *Wędrujące Śmiechowisko* prowadzony przez Monikę Goetzendorf-Grabowską oraz dr Beatę (dwukrotnie), *Joga śmiechu. Droga do radości* poprowadzony przez Piotra Bielskiego (dwukrotnie).

W część refleksyjno-teoretycznej odbyły się prezentacje wizualne przedstawione podczas Forum Kieszeni Vincenta, były to – *Radość tworzenia, radość uczestnictwa w projekcie „Ogólnopolski Festiwal Małego Dziecka w Łodzi* - refleksje na bazie wieloletniej obserwacji imprezy przygotowanej przez kuratorkę Monikę Goetzendorf-Grabowską, – „Mem internetowy, czyli jak żartować ze sztuką” przygotowana przez dr Natalię Ejgierd-Pater, – prezentacje podsumowujące przebieg przedpołudniowych warsztatów twórczych z dziećmi i młodzieżą, przygotowane przez zespoły młodych animatorów.

Część artystyczna obejmowała wystawy, które były prezentowane w budynku Scena Wspólna, której współgospodarzem jest Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu – wystawa *Design z uśmiechem* zawierała serię plakatów wykonanych przez studentów Wydziału Grafiki i Komunikacji Wizualnej Uniwersytetu Cyryla i Metodego w Wielkim Tyrnowie w Bułgarii. Kuratorem tej wystawy była dr Krasimira Drumeva. Podstawowym konceptem, który łączył wszystkie plakaty było zastosowanie metafory wizualnej wykorzystującej symbol ludzkich ust;

– wystawa plakatów przygotowana przez zaproszone zespoły młodych animatorów.

Ostatnią częścią projektu jest publikacja w wersji papierowej, która zawiera scenariusze wybrane do realizacji podczas trwania Kieszeni Vincenta wzbogacone fotografiami z ich przebiegu oraz wybrane scenariusze tylko do tej publikacji, a także scenariusze i teksty przygotowane przez artystów. Do publikacji dołączono płytę DVD, zawierająca publikację w wersji pdf oraz filmy z przebiegu warsztatów oraz prezentacje warsztatów twórczych przygotowane przez zespoły młodych animatorów na podstawie przeprowadzonych warsztatów. Publikacja ma służyć nauczycielom i animatorom w ich pracy z dziećmi i młodzieżą, wspomagać ich rozwój. Wobec twórczych zadań stanęły zatem aż trzy pokolenia otwarte na wzajemne inspiracje: profesorowie, studenci i młodzież szkolna.

Forum zakończone zostało wspólną prezentacją dokonań i rezultatów podczas tegorocznych warsztatów oraz odbyła się dyskusja nad przebiegiem projektu. Przyjęto wstępne założenia przyszłorocznej edycji Kieszeni Vincenta. Dzięki współpracy z Poznańskim Oddziałem Doskonalenia Nauczycieli w warsztatach oraz w spotkaniach na Forum wzięło udział kilkunastu nauczycieli z poznańskich szkół.

Organizatorami projektu są: Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu i Stowarzyszenie Artystyczno-Edukacyjne Magazyn, a partnerami: Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu i Polski Komitet Międzynarodowego Stowarzyszenia Wychowania przez Sztukę InSEA.

Bezpośrednio w warsztatach i wystawach wzięło udział około 900 uczniów, nauczycieli i animatorów sztuki.

9. Międzynarodowy Festiwal Sztuki dla Najmłodszych Sztuka Szuka Malucha

4 – 9 lipca

Sztuka Szuka Malucha to pierwszy w Polsce Międzynarodowy Festiwal Sztuki dla Najmłodszych dzieci od zera do pięciu lat oraz bliskich im dorosłych. To projekt kompleksowy i interdyscyplinarny, którego celem jest prezentowanie różnorodnych zjawisk artystycznych przygotowanych z myślą o najmłodszych odbiorcach kultury. Osią wszystkich działań jest idea twórczego wspierania rozwoju dziecka oraz wzmacniania więzi rodzinnych poprzez sztukę. Projekt realizowany jest przez Art Fraction Foundation, w ścisłej współpracy z Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu inicjatorem teatru dla najmłodszych w Polsce oraz pomysłodawcą cyklu Sztuka Szuka Malucha.

Sztuka Szuka Malucha to propozycja teatralnej inicjacji dla dzieci, pokazania uporządkowanego logicznie i estetycznie fragmentu otaczającej ich rzeczywistości.

Wydarzenia, które znalazły się w repertuarze 11. Międzynarodowego Festiwalu Sztuki dla Najmłodszych Sztuka Szuka Malucha:

Spektakle:

- Yienkyo (Japonia) / Art Fraction Foundation *Kuuki / Powietrze*
- Teatr Atofri *Ptasi baj*
- Hanna Kanecka, Aleksandra Bożek Muszyńska / Art Station Foundation *DOoKOŁA*
- Yamano ongakusya (Japonia) *Utanotane ongakunohajimari / Seeds of music / Źródła muzyki*
- Madam Bach (Dania) *Hjem / Dom*
- Lutkovno gledališ če Ljubljana (Słowenia) *Lučka, grah in pero / Lampka, groszek i piórko*
- Fundacja ależ Gustawie! *Parkatoniki*

Instalacja:

Stowarzyszenie Pedagogów Teatru *CHODZONE HAIKU*

Warsztaty:

- Dom Bajek *Podróż do gwiazd*
- Monika Kiwak *I kropka*
- Agnieszka Placha, Blanka Rylewicz *Leśne stópki*
- Anna Wańtuch - *CONTAKIDS*
- Ewa Kokot, Mateusz Świstak- *SZTUKA W PUDEŁKU*
- *Zakamarki - CO WOKOŁO?*
- Marta Ellert *Pod skrzydłami smoka*

Spotkania dla rodziców (we współpracy z Fundacją Smarkateria):

- WSPÓŁCZESNE MODELE RODZICIELSTWA – debata
- Spotkanie z Natalią Fiedorczuk
- Spotkanie z Joanną Mielewczyk

Wystawa:

Tegoroczną edycję festiwalu uświetniła wyjątkowa wystawa *Karty praw dziecka do sztuki i kultury* wydanej przez legendarny zespół La Baracca Testoni Ragazzi oraz zaproszonych przyjaciół z wielu krajów. *Karta praw dziecka do sztuki i kultury* to wzbogacony pięknymi grafikami zbiór 18 postulatów, uzupełniających Konwencję o Prawach Dziecka (art. 31 ust. 1 Konwencji o Prawach Dziecka, który głosi, że: "każde dziecko ma prawo do nieskrępowanego uczestnictwa w kulturze".), przygotowany w 27 językach przez twórców zajmujących się sztuką dla najmłodszych widzów na całym świecie.

W festiwalu wzięło udział 2300 osób.

SZTUKA SZUKA MALUCHA w Wielkopolsce

wrzesień – grudzień

To objazdowa wersja festiwalu *SZTUKA SZUKA MALUCHA* w ramach której odwiedzamy niewielkie wielkopolskie miejscowości, by prezentować propozycje artystyczne dla najmłodszych widzów.

W ramach projektu zaprezentowano 10 spektakli w 10 miejscowościach w Wielkopolsce

(Damasławek, Konin, Borek Wielkopolski, Lipka, Ujście, Krotoszyn, Zbąszyń, Kwilcz, Bojanowo, Wągrowiec), które obejrzało **400 osób** oraz przeprowadzono 10 warsztatów, w których uczestniczyło **240 osób**.

Projekt realizowany przez Art. Fraction Foundation we współpracy z Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu. Projekt realizowany ze środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego.

Spektakle w programie:

- *Pan Satie* Teatru Atofri
- *LABirynt* Art Fraction Foundation
- *KUUKI JIENKYO* / Art Fraction Foundation
- *Blisko* Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu

Każdy ze spektakli powstał specjalnie z myślą o najmłodszych dzieciach, by umożliwić im pierwszy kontakt z teatrem w przyjaznych warunkach. Po każdym spektaklu odbyły się warsztaty twórcze dla rodzin, które poprowadzili aktorzy.

Program TEATR POLSKA

wrzesień – październik

Spektakl *Blisko* Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu zakwalifikował się do programu Teatr Polska jako 1 z 18 spektakli. Celem programu TEATR POLSKA (organizowanego przez Instytut teatralny im. Z. Raszewskiego) jest ułatwianie dostępu do oferty polskich teatrów poprzez zwiększenie ich mobilności i umożliwienie prezentacji spektakli w ośrodkach mających utrudniony dostęp do kultury. W jego ramach teatry instytucjonalne, samorządowe instytucje kultury i organizacje pozarządowe otrzymują dofinansowanie prezentacji spektakli w miejscowościach, w których nie ma teatru instytucjonalnego.

Plan objazdu:

- 2.09.2017 Gostyński Ośrodek Kultury „HUTNIK”
- 3.09.2017 Nowosolski Dom Kultury
- 7.09.2017 Ośrodek Kultury w Mirosławcu
- 8.09.2017 Żuławski Ośrodek Kultury
- 9.09.2017 Stowarzyszenie Jarocin XXI
- 10.09.2017 Kino Bajka w Kluczborku
- 27.10.2017 Kwileckie Centrum Kultury i Edukacji im. Floriana Mazurkiewicza

- 28.10.2017 Centrum Kultury i Sztuki w Koninie
- 29.10.2017 Dom Kultury w Kotlinie

W każdej miejscowości zaprezentowano spektakl i przeprowadzono warsztaty edukacyjne.

W projekcie wzięło udział blisko **500 widzów**.

18. Letnie Pogotowie Sztuki

3 – 21 lipca

Wydarzenie dla dzieci i młodzieży przeprowadzono jak co roku w otwartych przestrzeniach parków: na Cytadeli i Starego Browaru. Uczestnicy wzięli udział w kilkudziesięciu warsztatach twórczych, poprowadzonych przez zaproszonych artystów. Zajęcia odbywały się w przyjaznej, twórczej atmosferze. Podczas zajęć spotkały się dzieci z różnych dzielnic Poznania i z różnych środowisk. Podczas warsztatów dochodziło do wspólnej pracy wszystkich uczestników zajęć. . Dzieci bardzo często zabierały prace do domu lub fotografowały się z nimi. Wspólna praca z artystami przy stołach i na trawie sprzyjała integracji międzypokoleniowej. Na zakończenie warsztatów uczestnicy omawiali swoje dzieła.

Podczas 18. edycji Letniego Pogotowia Sztuki warsztaty prowadzili: Aleksandra Andreeva, Joanna Buczak, Magdalena Chołuj, Krzysztof Dziemian, Małgorzata Kalinowska, Natalia Kołacz, Stanisława Kumorek, Wojciech Nowak, Katarzyna Owsiana, Piotr Pawlak, Mateusz Pietrowski, Anna Sieńkowska, Marta Tracewska, Tadeusz Wieczorek, Krzysztof Wosik. Pozyskano 30 nowych scenariuszy warsztatów według których zaproszeni artyści prowadzili dwugodzinne warsztaty z dziećmi, również dorośli uczestniczyli w nich. Na każdym warsztacie powstało kilkadziesiąt prac plastycznych. Zrobiono kilkaset zdjęć do dokumentacji tej edycji, wybrano ponad 300 zdjęć do folderów z każdego warsztatu i umieszczono na Facebooku oraz dokonano wyboru zdjęć do zbiorczej prezentacji w internecie i zamieszczono na www.csdpoznan.pl.

W projekcie wzięło udział **około 1000 dzieci i młodzieży wraz z opiekunami, rodzicami**.

Współorganizatorem projektu było Stowarzyszenie Artystyczno-Edukacyjne Magazyn.

Biblioteka Wyobraźni

październik – listopad

książka artystyczna: obiekty, warsztaty, wystawa, dyskusja

Projekt po raz pierwszy realizowany w poznańskich szkołach podstawowych skupił się na książce artystycznej. Książka artystyczna to nie to tylko fascynująca dziedzina kultury, ale także znakomite narzędzie kształtowania twórczego rozwoju osobowości w edukacji szkolnej.

Projekt obejmował warsztaty twórcze dziećmi przeprowadzone w kilkunastu szkołach. Do ich prowadzenia zaproszeni zostali artyści, którzy w swojej twórczości zajmują się także książką

artystyczną. Byli to: Aleksandra Andreeva, Joanna Buczak, Magda Chołuj, Krzysztof Dziemian, Natalia Kołacz, Stanisława Kumorek, Alina Kus, Piotr Pawlak, Mateusz Pietrowski, Anna Sieńkowska, Elżbieta Szymańczuk, Tadeusz Wieczorek, Krzysztof Wosik. Warsztaty skupione były nie tylko na rozwiązaniach dotyczących formy ale także zawierały obszary tematyczne bliskie uczestnikom, przez co ich wypowiedzi zawierały duży ładunek emocjonalny.

Przygotowano wystawę w przestrzeni foyer Sceny Wspólnej, na której zaprezentowane zostały prace artystów, którzy prowadzili warsztaty z młodzieżą ale także wybrane prace, powstałe podczas spotkań twórczych w szkołach. Na wystawę przygotowano również 12 plasz zawierających dokumentację fotograficzną z przebiegu warsztatów. Wystawa była czynna przez kilka dni, w godzinach wczesnopopołudniowych. Podczas finisażu odbył się warsztat z nauczycielami i studentami z Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu.

W projekcie wzięło udział około **500 uczestników**, w tym 400 dzieci bezpośrednio w warsztatach.

Współorganizatorem projektu było Stowarzyszenie Artystyczno-Edukacyjne MAGAZYN.

Promocja Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu

styczeń – grudzień

Priorytetami w strategia promocji Centrum Sztuki Dziecka pozostają:

1. Promowanie wydarzeń statutowych Centrum (Międzynarodowy Festiwal Filmów Młodego Widza Ale Kino! oraz Biennale Sztuki dla Dziecka) oparte każdorazowo na osobnych kampaniach przygotowywanych specjalnie dla kolejnych edycji tych projektów z zachowaniem ciągłości wizerunkowej i merytorycznej oraz zakorzenienia w Centrum. Szczegółowe informacje dotyczące tej części naszych działań promocyjnych znajdują się w osobnych opracowaniach tych dwóch projektów.
2. Permanentne całoroczne promowanie działalności Sceny Wspólnej ze szczególnym naciskiem na:
 - stały repertuar, premiery, wydarzenia festiwalowe i specjalne
 - precyzyjne dostosowywanie treści i formy komunikatów informacyjnych i promocyjnych adresowanych do różnych grup wiekowych (malutkie dzieci, przedszkolaki, dzieci szkolne, gimnazjaliści, młodzież, a także rodzice i nauczyciele)
 - budowanie silnego wizerunku Sceny Wspólnej jako miejsca – wciąż stosunkowo nowego – na mapie poznańskich instytucji kultury)
3. Promowanie poszczególnych wydarzeń odbywających się w ciągu roku w stałych cyklach bądź incydentalnie (*Sztuka Szuka Malucha, Przegląd Filmów Animowanych Tworzonych*

przez Dzieci OKO Kalejdoskopu, warsztaty Letnie i Zimowe Pogotowie Sztuki, działania wydawnicze związane z Nowymi Sztukami dla Dzieci i Młodzieży).

4. Równoczesne podkreślanie osobności i szczególności poszczególnych działań Centrum przy jednoczesnym zaznaczaniu, że ich źródło bije w jednym miejscu. Ta część strategii wynika głównie z faktu, że Centrum funkcjonuje w kilku miejscach, stale współpracuje z wieloma instytucjami kultury oraz NGO-sami i działa w wielu otwartych przestrzeniach miejskich, więc nie jest identyfikowane z jednym adresem.

Najważniejsze działania podjęte w roku 2017 to:

1. Aktywny udział w Targach Książki dla Dzieci, Młodzieży i Rodziców na MTP (stoisko Centrum, czytanie fragmentów sztuki *Jeremi się ogarnia. LOL* i spotkanie z jej autorem Szymonem Jachimkiem. w marcu 2017.
2. Regularne wydawanie w cyklu dwumiesięcznym szczegółowego repertuaru Sceny Wspólnej, który pełni przy okazji rolę informatora dotyczącego innych działań Centrum – w roku 2017 ukazało się 6 folderów. Towarzyszyły im także inne druki: afisze w różnych formatach, zakładki z repertuarem, a także przypinki. Motywy graficzne z poszczególnych folderów obecne były także w promocji na łamach nośników elektronicznych Centrum oraz w kampaniach medialnych.
3. Obudowanie wydarzeń na Scenie Wspólnej warsztatami, zabawami i grami dla rodzin w taki sposób, żeby można tam było twórczo spędzać czas całą rodziną. Podkreślanie niezwykłości i świąteczności programu (*Niedziele na Wspólnej, Small Size Days*), ale także zachęcanie do świętowania ze sztuką na co dzień.
4. Wyposażenie Sceny Wspólnej w kolejne elementy wzmacniające identyfikację.
5. Wzmacnianie wizerunku Sceny Wspólnej na bazie hasła: *Scena Wspólna – więcej niż teatr*.
6. Radykalne wzmocnienie stałej współpracy patronackiej z redakcją IKS-a oraz portalu kulturapoznan.pl, która przełożyła się na publikację obszernych materiałów dotyczących wszystkich wydarzeń organizowanych przez Centrum (zapowiedzi, wywiady z animatorami i twórcami, recenzje i relacje z wydarzeń). Dodatkowym wzmocnieniem tych ruchów jest także wykupienie serii reklam na łamach IKS-a, żeby podkreślić wizerunkowo spójność wielu różnorodnych działań, które odbywają się pod szyldem Centrum. Ukazało się 12 reklam na ostatniej stronie redakcyjnej miesięcznika, a także reklamy na jego okładkach przy okazji Biennale Sztuki dla Dziecka i Ale Kino!
7. Regularna współpraca z mediami lokalnymi (przede wszystkim Głos Wielkopolski, Gazeta Wyborcza, TVP Poznań, WTK, Telewizja Winogrody, Radio Merkury, Radio Zet, Radio Afera, a także portalami internetowymi) i wykorzystanie jej jako ważnego kanału informacyjnego.

- 8.** Regularna współpraca z mediami branżowymi (teatr, film, muzyka, sztuka, dzieci, pedagogika) i wykorzystanie jej przede wszystkim do kampanii wizerunkowej.
- 9.** Wykorzystanie wszystkich stron internetowych oraz profili na portalach społecznościowych, którymi dysponuje Centrum, oraz stałe wzajemne ich wzmacnianie w celu poszerzenia grona stałych odbiorców i subskrybentów. Prowadzone są strony: csdpoznan.pl, alekino.com, biennaleldladziecka.pl, sztukaszukamalucha.pl, nowesztuki.pl, a także profile wszystkich tych przedsięwzięć na portalach społecznościowych.
- 10.** Konsekwentne budowanie wokół Centrum społeczności złożonej z młodych ludzi, którzy stają się najskuteczniejszymi ambasadorami wydarzeń adresowanych do nastolatków (Klub przy Wspólnej, ekipa Alekiniaki).
- 11.** Współpraca z wieloma instytucjami kultury oraz NGO-sami w Poznaniu i Wielkopolsce, która owocuje wzajemnym wspieraniem się przy ich promocji (np. Estrada Poznańska przy Festiwalu Animator, CK Zamek przy przeglądzie OKO Kalejdoskopu i festiwalu Ale Kino!, Multikino przy festiwalu Ale Kino, Art Fraction Foundation przy Festiwalu Sztuka Szuka Malucha itd.).
- 12.** Ścisła współpraca promocyjna z Centrum Inicjatyw Rodzinnych (wszystkie promocyjne druki Centrum trafiają regularnie do siedziby CIR, informacje o działaniach Centrum zamieszczane są w newsletterze CIR).